

**TWEEJAARLIJKS VERSLAG BETREFFENDE
HET AANVULLEND PENSIOEN VOOR ZELFSTANDIGE
BEDRIJFSLEIDERS**

September 2017

Inleiding

Titel 4 ‘aanvullend pensioen voor bedrijfsleiders’ van de wet van 15 mei 2014 houdende diverse bepalingen - de WAPBL

In navolging van de wetgeving met betrekking tot de aanvullende pensioenen voor werknemers (**WAP**) en voor zelfstandigen (**WAPZ**), heeft de wetgever de FSMA de opdracht gegeven om ook de evolutie van de aanvullende pensioenen voor bedrijfsleiders op te volgen met een tweejaarlijks verslag (zie artikel 47 van de wet van 15 mei 2014 houdende diverse bepalingen, opgenomen in titel 4 ‘aanvullend pensioen voor bedrijfsleiders’; in wat volgt wordt deze titel 4 afgekort als ‘**WAPBL**’).

De WAPBL is in belangrijke mate geïnspireerd door de WAP en de WAPZ¹. Dit hoeft niet te verbazen nu de WAPBL met beide regelingen een aantal kenmerken gemeenschappelijk heeft.

WAPBL regelt een regime voor zelfstandigen ...

Het betreft enerzijds een regeling voor zelfstandigen, net zoals de WAPZ en in tegenstelling tot de WAP (die voor werknemers geldt). Bedrijfsleiders worden namelijk gedefinieerd als de natuurlijke personen die

- 1) een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of gelijksoortige functies uitoefenen (hierna ‘**mandatarissen**’); dan wel
- 2) in de vennootschap een leidende functie of een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard, uitoefenen buiten een arbeidsovereenkomst (hierna ‘**zelfstandige leidinggevenden**’)².

... maar georganiseerd volgens driepartijenrelatie: pensioeninstelling-inrichter - bedrijfsleider

Anderzijds is er net als bij de WAP en in tegenstelling tot de WAPZ sprake van een driepartijenrelatie. Een vennootschap (de **inrichter**) doet een pensioentoezegging aan een bedrijfsleider en deze toezegging wordt beheerd door een pensioeninstelling. In het kader van de WAPZ sluit een zelfstandige daarentegen rechtstreeks een pensioenovereenkomst met een pensioeninstelling.

Hoewel de WAPBL in belangrijke mate gebaseerd is op de WAP en de WAPZ, gaat het om een veel beknoptere wetgeving. De wetgever heeft enkel een wettelijk minimumkader op sociaal vlak in het leven willen roepen. Dit vertaalt zich dan ook in een bescheidener verslag.

Methodiek

Verslag is grotendeels gebaseerd op gegevens uit DB2P; enkel de gegevens over de uitkeringen werden rechtstreeks opgevraagd

Het verslag is in hoofdzaak gebaseerd op de gegevens die door de pensioeninstellingen werden gerapporteerd aan Sigedis via de databank voor de tweede pijler (hierna ‘**DB2P**’ genoemd). Enkel voor de gegevens over de uitkeringen werd rechtstreeks een beroep gedaan op de pensioeninstellingen via een vragenlijst, gezien deze gegevens niet via DB2P raadpleegbaar zijn.

¹ Zie *Parl. St., MvT*, DOC 53 3500/001, p. 49-50.

² Artikel 35, 6° van de WAPBL *juncto* artikel 32, eerste lid, 1° en 2°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.

Dat er in hoofdzaak gebruik werd gemaakt van gegevens gerapporteerd aan DB2P heeft een aantal specifieke gevolgen.

Pas sinds 2016 geldt er een vaste datum voor de berekening van de pensioenrechten en de aangifte daarvan aan Sigedis: pensioeninstellingen hebben tot 30 september van het betrokken jaar de tijd om te rapporteren over de situatie op 1 januari van datzelfde jaar. In 2014 en 2015 gold deze vaste referentiedatum nog niet. Bovendien moesten in 2014 en 2015 bepaalde gegevens, bijvoorbeeld of de zelfstandige bedrijfsleider actief of slaper was, nog niet worden aangegeven. Onderhavig verslag heeft net betrekking op deze overgangsjaren.

Voor 2015 werd voor heel wat gegevens gekeken naar de situatie op 1/1/2016

Gelet op het voorgaande werd voor het jaar 2015 voor heel wat gegevens 1 januari 2016 in plaats van 31 december 2015 als referentiedatum genomen. Deze dag extra had als groot voordeel dat voor de bespreking van 2015 met een volledige dataset gewerkt kon worden. Enkel voor gegevens met betrekking tot de bijdragen, uitkeringen en transfers werd de periode van 1 januari tot en met 31 december 2015 als referentie behouden.

Voorzichtigheid geboden met gegevens voor 2014

Voor 2014 gold 31 december 2014 als referentiedatum voor alle gegevens. Het verslag gebruikt deze cijfers dan wel occasioneel, toch is voorbehoud op zijn plaats. Rekening houdend met het feit dat 2014 het eerste jaar was waarvoor aan DB2P moest worden gerapporteerd in het kader van de WAPBL³, valt niet uit te sluiten dat afwijkende resultaten in vergelijking met de cijfers van 2015 het resultaat zijn van rapporteringsproblemen gedurende de opstartfase.

Verslagperiode 2014-2015

Dit verslag is beperkt tot de pensioentoezeggingen die uiterlijk op 1 januari 2016 in voege waren. Toezeggingen die later in werking zijn getreden werden niet opgenomen, ook niet indien al vóór 2 januari 2016 over hun invoering werd beslist.

---

³ de WAPBL trad immers pas medio 2014 in werking.

Interne pensioentoezeggingen

Duiding – ‘interne’ en ‘externe’ pensioentoezeggingen

Pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders zijn op te delen in twee categorieën: de ‘interne’ en de ‘externe’ pensioentoezeggingen. De termen ‘intern’ en ‘extern’ slaan op hun financieringswijze.

Interne pensioentoezegging: financiering via balansprovisies, dan wel bedrijfsleidersverzekering

Vóór 1 januari 2004 kon een vennootschap er voor opteren om de financiering van haar individuele pensioentoezegging(en) aan haar zelfstandige bedrijfsleider(s) volledig zelf – ‘**intern**’ - te regelen. Dit kon via het aanleggen van een provisie op haar balans, met het doel deze aan te wenden bij de pensionering van de bedrijfsleider, dan wel via het afsluiten van een bedrijfsleidersverzekering. Deze laatste techniek bestond er in dat de vennootschap een verzekering in haar eigen voordeel sloot met als verzekerd risico de pensionering van haar bedrijfsleider. Wanneer het risico zich vervolgens voordeed, betaalde de verzekeringsonderneming de afgesproken som aan de vennootschap, waardoor deze laatste de nodige middelen had om het aan de bedrijfsleider beloofde pensioen te betalen.

Externe pensioentoezegging: financiering via pensioeninstelling

Sinds 16 november 2003 mogen vennootschappen evenwel geen nieuwe interne pensioentoezeggingen meer doen aan hun zelfstandige leidinggevenden (cf. supra). Pensioentoezeggingen toegekend aan een dergelijke bedrijfsleider moeten sindsdien verplicht ‘**extern**’ gefinancierd worden. Externe financiering houdt in dat de vennootschap een beroep doet op een pensioeninstelling voor het financiële beheer van haar pensioentoezegging(en).

Sinds 1 juli 2012: geen nieuwe interne pensioentoezeggingen meer toegestaan

Voor mandatarissen bleef een interne pensioentoezegging na 16 november 2003 wel een mogelijk alternatief voor een externe toezegging. Hier kwam pas verandering in met de programmawet van 22 juni 2012⁴. Deze wet verplichtte de externalisering voortaan voor elke nieuwe pensioentoezegging⁵. Dit principe werd nog eens expliciet hernomen in artikel 37 van de WAPBL.

Overgangsregelingen voor bestaande interne pensioentoezeggingen

Er werd wel voorzien in een overgangsregeling voor de interne pensioentoezeggingen die bestonden op 30 juni 2012⁶:

- Wanneer de financiering van de pensioentoezegging(en) via provisies op de balans van de vennootschap gebeurde, mag enkel het provisiebedrag zoals het bestond op het einde van het laatste belastbaar tijdperk met afsluitdatum vóór 1 januari 2012 intern behouden blijven. Een verdere toename is niet meer toegelaten. Dit betekent dat, indien op dat moment het beloofde pensioenkapitaal nog niet volledig geprovisioneerd was, ofwel de achterliggende pensioenovereenkomst moest worden aangepast, ofwel een bijkomende financiering moest worden voorzien via een extern luik, wil de vennootschap op einddatum van de pensioenovereenkomst haar pensioenverplichtingen kunnen voldoen.

⁴ Programmawet van 22 juni 2012, B.S. 28 juni 2012.

⁵ Artikel 117 en 118 van de Programmawet van 22 juni 2012.

⁶ Wie wél overgaat tot het externaliseren van een interne pensioentoezegging kan echter rekenen op een vrijstelling van de verzekeringstaks van 4,4%; zie artikel 67 van de programmawet *juncto* artikel 176/2, 13° en 14° van het Wetboek diverse rechten en taksen.

- Wanneer de interne financiering georganiseerd werd via een bedrijfsleidersverzekering mogen de op dat moment geplande premies wel nog verder gestort worden in deze verzekering, voor zover de verzekering maar gesloten werd vóór 1 juli 2012. Hier drong een aanvullende financiering bij behoud van de achterliggende pensioenovereenkomst zich dus enkel op indien het verzekerd kapitaal zelfs met de voor de toekomst afgesproken premies niet zou volstaan om het aan de bedrijfsleider beloofde pensioenkapitaal te bereiken.

*Vennootschappen
moesten zelf hun niet
omgezette interne
pensioentoezeggingen
rapporteren aan DB2P*

De inrichters die hun interne pensioentoezegging(en) niet externaliseerden, en dus gebruik maakten van de hierboven beschreven overgangsregeling, moesten deze pensioentoezegging(en) zelf rapporteren aan DB2P. Deze rapporteringsplicht was wel heel wat minder uitgebreid dan degene die op de pensioeninstellingen rust voor de door hen beheerde (geëxternaliseerde) pensioentoezeggingen. Vermits het om uitdovende regimes gaat, ging het namelijk slechts om een éénmalige rapporteringsplicht. Uiterlijk 30 juni 2015 diende elke interne pensioentoezegging gerapporteerd te zijn aan DB2P. Wie niet tijdig rapporteerde aan DB2P dreigt hiervoor een fikse prijs te betalen. Voor deze inrichters zijn premies en aanvullende pensioenen betaald in het kader van de niet gerapporteerde interne pensioentoezegging immers niet meer fiscaal aftrekbaar vanaf 1 juli 2015.

Interne pensioentoezeggingen gerapporteerd aan DB2P - Cijfers

*Kleine 6.000 interne
pensioentoezeggingen
gerapporteerd aan DB2P;
bijna allen gefinancierd
via balansprovisies*

Er werden 5.917 interne pensioentoezeggingen voor zelfstandige bedrijfsleiders geregistreerd in DB2P voor 5.639 bedrijfsleiders bij 4.914 inrichters. Bij 98,5% van deze toezeggingen werd een pensioen opgebouwd op de balans van de onderneming, goed voor een totale provisieopbouw van ongeveer 500 miljoen euro. Er werden slechts 86 pensioentoezeggingen gerapporteerd waarbij de financiering via een bedrijfsleidersverzekering was georganiseerd (in totaal ten belope van ongeveer 13 miljoen euro aan verzekerd kapitaal)⁷.

Voor een interne pensioentoezegging georganiseerd via de balans werd gemiddeld een provisie van 86.500 euro opgebouwd. Voor een pensioentoezegging georganiseerd via een bedrijfsleidersverzekering was het gemiddelde verzekerd kapitaal 149.500 euro. Enige voorzichtigheid bij het vergelijken van beide bedragen is evenwel geboden. Bij de bedrijfsleidersverzekeringen gaat het immers om het verzekerd kapitaal op einddatum van het contract, mits de inrichter de afgesproken premies blijft betalen. Bij de pensioenopbouw op de balans gaat het enkel om de op dat moment effectief voorziene provisie.

Tot slot valt uit de rapportering aan DB2P nog af te leiden dat ook bij interne pensioentoezeggingen de toezegging van een kapitaal veruit het populairst was. 5.837 toezeggingen zeggen een kapitaal op de pensioenleeftijd toe. Slechts 24 toezeggingen beloven enkel een rente uit te betalen. 56 toezeggingen zeggen ten slotte zowel een kapitaal als een rente toe⁸.

⁷ Bedrijfsleidersverzekeringen werden al sterk gereduceerd sinds de inwerkingtreding van de WAP.

⁸ Uit de rapportering aan DB2P valt niet op te maken of het bij deze toezeggingen om een keuze tussen een rente en een kapitaal gaat, dan wel om een gemengde vorm van beiden. Gelet op de cijfers over de uitkeringen van aanvullende pensioenen van zelfstandige bedrijfsleiders, lijkt het eerste het meest waarschijnlijk.

Interne pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders buiten scope van de rest van dit verslag

Interne pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders vallen grotendeels buiten het toepassingsgebied van de WAPBL⁹. Zij worden in dit verslag dan ook verder buiten beschouwing gelaten.

---

⁹ Enkel het artikel dat de vereffeningsmogelijkheden voor de pensioentoezegging vastlegt, is van toepassing (zie artikel 53 *juncto* artikel 40 van de WAPBL).

Karakteristieken van de pensioentoezeggingen

Aantal toezeggingen

1 januari 2016: 265.869 pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders

Voor 2014 werden er 243.067 pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders gerapporteerd aan DB2P. Op 1 januari 2016 was dit aantal toegenomen tot 265.869 (toename met 9,4%).

Omdat er voor beide referentiedata, zijnde 31 december 2014 en 1 januari 2016, grotendeels gelijkaardige verhoudingen werden vastgesteld bij de diverse hieronder besproken karakteristieken, wordt in wat volgt enkel de situatie op 1 januari 2016 in detail besproken¹⁰. Meer details over de situatie op 31 december 2014 zijn terug te vinden in de statistische bijlage.

Aard van de toezeggingen

92,25% plannen van het type vaste bijdrage, 7,5% plannen van het type vaste prestatie

De overgrote meerderheid van de pensioentoezeggingen betrof toezeggingen van het type vaste bijdrage. Concreet ging het om 245.197 toezeggingen (92,25%). 19.987 toezeggingen waren van het type vaste prestatie (7,5%). Tot slot waren er ook nog een klein aantal toezeggingen die zowel een luik vaste bijdrage als een luik vaste prestatie kenden (241 (0,1%)) of die van het type *cash balance* waren (444 (0,15%)).

68% individuele toezegging 32% collectieve toezegging

68% van pensioentoezeggingen had de vorm van een individuele en 32% de vorm van een collectieve pensioentoezegging (181.486 tegenover 84.383).

Aantal aangeslotenen bij de toezeggingen

96% van de pensioentoezeggingen had 1 aangeslotene

Het gros (256.050) betrof pensioentoezeggingen met 1 aangeslotene (96,3%). Daarnaast waren er 9.460 toezeggingen met 2 tot 5 aangeslotenen (3,55%), 230 toezeggingen met 5 tot 10 aangeslotenen (0,1%) en tot slot 126 toezeggingen met meer dan 10 aangeslotenen (0,05%).

Van de pensioentoezeggingen met 1 aangeslotene had 70% ook de vorm van een individuele pensioentoezegging (181.486). De resterende 30% was daarentegen collectief van aard (74.564). Wel was er een merkbaar verschil tussen instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (hierna “**IBP’s**” genoemd) en verzekeringsondernemingen. Bij IBP’s was slechts 12,5% van de pensioentoezeggingen met 1 aangeslotene een individuele toezegging (24/191). Bij de verzekeringsondernemingen ging het om 71% (181.462/255.859).

Meer informatie over de aangesloten bedrijfsleiders zelf is terug te vinden in het volgende hoofdstuk.

---

¹⁰ Enkel bij de pensioentoezeggingen beheerd door IBP’s waren significant andere verhoudingen waar te nemen voor wat betreft het aantal aangeslotenen bij elke pensioentoezegging. Gelet op het feit dat het aantal pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders beheerd door een IBP is toegenomen van 142 in 2014 naar 230 op 1 januari 2016, kan evenwel worden aangenomen dat voormelde pensioentoezeggingen voor wat betreft 2014 erg onvolledig werden gerapporteerd. Hier kunnen dan ook geen geloofwaardige conclusies uit worden getrokken.

Beheer van de toezeggingen

Verzekeringsondernemingen nagenoeg monopolie op beheer van toezeggingen aan bedrijfsleiders

Verzekeringsondernemingen hadden nagenoeg een monopolie op het beheer van pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders. Maar liefst 99.9% van de toezeggingen (265.639) werd door een verzekeringsonderneming beheerd. Zij beheerden het grootste deel van deze pensioentoezeggingen via een tak 21 product (78%). Een tweede omvangrijke groep pensioentoezeggingen werd beheerd via zowel tak 21 als tak 23 producten (21,5%). Een zeer kleine minderheid werd exclusief via een tak 23 product beheerd (0,5%)¹¹.

Slechts 230 pensioentoezeggingen werden beheerd door een IBP (0,1%). Al deze toezeggingen werden beheerd op grond van een middelverbintenis van de IBP.

---

¹¹ In de cijfers van 2014 is er nog sprake van 5,6% van de pensioentoezeggingen die beheerd zouden worden via een tak 23 product. De nogal bruske verlaging met 5% doet evenwel vermoeden dat er voor 2014 foutief gerapporteerd werd.

Karakteristieken van de aangesloten bedrijfsleiders

Aantal aangesloten bedrijfsleiders

Op 1 januari 2016 waren er 204.285 bedrijfsleiders aangesloten bij een pensioentoezegging WAPBL

Op 1 januari 2016 waren er in totaal 204.285 bedrijfsleiders aangesloten bij een toezegging onderworpen aan de WAPBL. Dit betekent een toename met 7% in vergelijking met de 191.403 bedrijfsleiders die voor 2014 gerapporteerd werden. In wat volgt wordt opnieuw de situatie op 1 januari 2016 besproken. Meer details voor 2014 zijn in de statistische bijlage terug te vinden.

Actieven en slapers

Verhouding slapers/actieven 46%.

Er waren 130.344 actieve aangeslotenen, 43.712 zgn. ‘slapers’ en 30.229 bedrijfsleiders die zowel het statuut van actieve aangeslotene als dat van slaper hadden¹². Dit gaf een verhouding slapers/actieven van 46%¹³.

Geslacht

*77% mannelijk,
23% vrouwelijk*

77% van de aangesloten bedrijfsleiders was mannelijk, 23% vrouwelijk.

Leeftijd

*35% jonger dan 45,
39% 45 t.e.m. 54,
26% ouder dan 54 jaar.*

35% van de bedrijfsleiders die een pensioentoezegging onderworpen aan de WAPBL genoot, was jonger dan 45. Met 39% was de leeftijdsklasse 45 t.e.m. 54 jaar veruit het best vertegenwoordigd. De resterende 26% was ouder dan 54 jaar.

Vrouwelijke bedrijfsleiders gemiddeld jonger dan mannelijke bedrijfsleiders

Opvallend is dat bij vrouwelijke bedrijfsleiders de leeftijdsklasse 35 t.e.m. 44 jaar relatief gezien beter vertegenwoordigd was, met 39% jonger dan 45 jaar en slechts 21% ouder dan 54 jaar. Bij de mannelijke bedrijfsleiders was de leeftijdsklasse 55 t.e.m. 64 jaar dan weer wat beter vertegenwoordigd, met 27% van de aangeslotenen ouder dan 54 jaar en slechts 34% jonger dan 45 jaar.

Aantal contracten

27% aangesloten bij meer dan één WAPBL-toezegging

Meer dan een kwart van de bedrijfsleiders genoot meer dan één pensioentoezegging onderworpen aan de WAPBL (55.426, goed voor 27%). 20 % van de bedrijfsleiders cumuleerde 2 pensioentoezeggingen onderworpen aan de WAPBL. 5% cumuleerde er 3, 1,5% cumuleerde er 4 en 0,7 % cumuleerde er 5 of meer. Dit concretiseerde zich in 282.626 contracten voor 204.285 bedrijfsleiders.

Mannelijke bedrijfsleiders cumuleren frequenter dan vrouwelijke bedrijfsleiders

Bij mannelijke bedrijfsleiders gebeurde voormelde cumulatie frequenter dan bij vrouwelijke bedrijfsleiders (28,5% t.o.v. 22%).

¹² Een bedrijfsleider wordt een ‘slaper’ genoemd in het kader van een welbepaalde pensioentoezegging indien hij niet langer pensioenrechten opbouwt in die pensioentoezegging.

¹³Zijnde $(43.712 + 30.229)$ slapers / $(130.344 + 30.229)$ actieven.

Cumulatie met andere aanvullende pensioenstelsels

75% bouwt tevens aanvullend pensioen op in een of beide andere stelsels

Heel wat bedrijfsleiders genoten niet alleen een of meerdere pensioentoezeggingen onderworpen aan de WAPBL. 75% van hen bouwde tevens een aanvullend pensioen op in een of beide andere stelsels (42% onder het stelsel onderworpen aan de WAPZ, 15% onder het stelsel onderworpen aan de WAP en 18% zowel onder het stelsel van de WAPZ als dat van de WAP).

Karakteristieken van de inrichters

*177.643 inrichters
op 1 januari 2016*

Op 1 januari 2016 waren er in totaal 177.643 inrichters; grofweg 12.000 meer dan eind 2014.

Meer dan twee derde van de inrichters deed één pensioentoezegging (69%). De resterende inrichters kenden in de regel 2 tot 5 pensioentoezeggingen toe (30%). Slechts één percent deed meer dan 5 toezeggingen.

*81% van de inrichters deed
pensioentoezegging(en) aan
één bedrijfsleider*

In termen van het aantal bedrijfsleiders verbonden aan iedere inrichter waren er 144.274 inrichters met één aangesloten bedrijfsleider (81,2%)¹⁴. 32.944 inrichters kenden een pensioentoezegging toe aan 2 tot 5 bedrijfsleiders (18,5%). 425 inrichters hadden meer dan 5 bedrijfsleiders met een pensioentoezegging (0,3%).

---

¹⁴ Vermits slechts 69% van de inrichters maar één pensioentoezegging deed, kende 12% van de inrichters met één aangesloten bedrijfsleider (zijnde 81% - 69%) deze bedrijfsleider meer dan één pensioentoezegging toe.

Karakteristieken van de bijdragen

Bedrag van de bijdragen

In 2015 1,45 miljard euro aan bijdragen De bijdragen voor pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders bedroegen in 2015 in totaal 1,45 miljard euro.

Bijdragen van de inrichter en persoonlijke bijdragen

Quasi alle bijdragen gefinancierd door de inrichter 1.43 miljard euro van de bijdragen sloeg op pensioentoezeggingen die uitsluitend door bijdragen van de inrichter werden gefinancierd. 17 miljoen euro aan bijdragen diende ter financiering van pensioentoezeggingen met een gemengde financiering. Financiering met uitsluitend persoonlijke bijdragen was uitzonderlijk bij de aanvullende pensioenopbouw van bedrijfsleiders. Slechts 811.000 euro van de bijdragen was aan dergelijke toezeggingen toe te wijzen.

Type pensioeninstelling

Quasi alle bijdragen gestort aan verzekeringsondernemingen 99% van de bijdragen werd gestort aan een verzekeringsonderneming; 1% aan IBP's.

Pensioentoezegging

93 % van de bijdragen voor plannen van het type vaste bijdrage, 6,5 % voor plannen van het type vaste prestatie, 0,5% voor rest Het gros van de bijdragen (93,2%) werd gestort ter financiering van een pensioentoezegging van het type vaste bijdrage. De resterende bijdragen werden vooral gestort ter financiering van een pensioentoezegging van het type vaste prestatie (6,3%). Tot slot was 0,4% van de bijdragen bestemd voor gemengde en 0,1% voor *cash balance* toezeggingen.

Bij IBP's evenwel overwegend bijdragen aan plannen van het type vaste prestatie Er was evenwel een duidelijk verschil tussen de bijdragen gestort aan verzekeringsondernemingen en deze gestort aan IBP's. Waar de bijdragen gestort aan verzekeringsondernemingen het hierboven beschreven patroon volgden, gold een geheel andere verhouding bij IBP's. Daar was 37% van de bijdragen bestemd voor de financiering van pensioentoezeggingen van het type vaste prestatie. Gemengde pensioentoezeggingen en toezeggingen van het type vaste bijdrage waren goed voor respectievelijk 28% en 27% van de bijdragen beheerd door IBP's. *Cash balance* toezeggingen namen de resterende 8% van deze bijdragen voor hun rekening.

Karakteristieken van de reserves

Bedrag van de reserves

De opgebouwde pensioenrechten namen toe met 10% tot 15 miljard euro

Op 31 december 2014 bedroegen de reserves (i.e. de uitstaande opgebouwde pensioenrechten) van alle (ex-)bedrijfsleiders samen 13,6 miljard euro. Op 1 januari 2016 was dit bedrag verder aangegroeid tot 15 miljard euro (+10%).

Gemiddelde reserve bedroeg op 1/1/2016 73.440 euro, mediaan slechts 30.869 euro

Op 1 januari 2016 had een bedrijfsleider gemiddeld een reserve van 73.440 euro opgebouwd. De mediaan bedroeg minder dan de helft van dit bedrag, zijnde 30.869 euro. Deze cijfers liggen in lijn met deze van eind 2014. Toen ging het om een gemiddelde reserve van 70.999 euro en bedroeg de mediaanreserve 31.033 euro. Voor beide referentiedata waren er significante verschillen waar te nemen in functie van een aantal parameters.

Reserves in functie van leeftijd

Reserve hoger en sterkere groei naarmate bedrijfsleider ouder is

Het hoeft uiteraard niet te verbazen dat de reserve sterk aangroeit naarmate men ouder wordt. Een bedrijfsleider jonger dan 45 jaar had op 1 januari 2016 gemiddeld een reserve van 26.892 euro. Bij een bedrijfsleider die behoorde tot de leeftijdsklasse van 45 t.e.m. 54 jaar liep dit bedrag op tot 75.016 euro. Een bedrijfsleider ouder dan 54 jaar had tot slot gemiddeld een reserve van 135.010 euro.

In vergelijking met 31 december 2014 valt vooral op dat de totale reserve van de bedrijfsleiders tussen 54 en 65 jaar met bijna een derde was toegenomen. Nagenoeg de volledige toename aan reserves was hier aan toe te schrijven. Eind 2014 had deze leeftijdscategorie een totale reserve van 5,32 miljard euro. Amper één jaar later was deze groep goed voor 6,89 miljard euro aan reserves, ofwel een toename met meer dan 1,5 miljard euro (29,5%). De leeftijdsgroep van 35 t.e.m. 44 jaar kende dan weer een terugval met 0,39 miljard euro (van 2,17 naar 1,78 miljard euro, zijnde een daling met 18%).

Reserves in functie van geslacht

Reserve van vrouwelijke bedrijfsleider gemiddeld een derde lager dan reserve van mannelijke bedrijfsleider

Het geslacht blijkt eveneens een belangrijke parameter te zijn voor de omvang van de reserves. Een vrouwelijke bedrijfsleider had op 1 januari 2016 gemiddeld een reserve van 53.045 euro opgebouwd. Dit is slechts 67% van de 79.505 euro die de mannelijke bedrijfsleiders op dat moment gemiddeld hadden opgebouwd. Een gelijkaardige verhouding kon men vaststellen bij de medianen: 23.313 euro bij vrouwelijke, tegenover 33.771 euro bij mannelijke bedrijfsleiders.

Bij de analyse van de aangesloten bedrijfsleiders bleek dat de vrouwelijke bedrijfsleiders gemiddeld gezien jonger waren dan de mannelijke (zie hoger). In die zin is een deel van het verschil te verklaren door het feit dat de reserve gemiddeld gevoelig stijgt naarmate de leeftijd van de bedrijfsleider stijgt. Een globaal oudere populatie leidt bijgevolg per definitie tot een hogere gemiddelde reserve.

Vershil reserve man-vrouw neemt toe met de leeftijd

Toch blijkt het leeftijdsverschil tussen de mannelijke en vrouwelijke bedrijfsleiders het onderscheid man-vrouw niet helemaal te verklaren. Het onderscheid bestond namelijk ook binnen iedere leeftijdsklasse afzonderlijk. Bovendien bleek het verschil tussen mannen en vrouwen in de oudere

leeftijdsklassen significant groter te zijn, wat doet vermoeden dat de vastgestelde kloof tussen de gemiddelde reserve van een vrouwelijke bedrijfsleider en deze van een mannelijke bedrijfsleider nog veeleer beperkt werd door het feit dat de vrouwelijke populatie gemiddeld gezien jonger was dan de mannelijke. Bij bedrijfsleiders jonger dan 45 jaar bedroeg de gemiddelde reserve van een vrouw 85,5% van de gemiddelde reserve van een man. Bij de bedrijfsleiders ouder dan 54 jaar liep dit verschil gevoelig op en bedroeg de gemiddelde reserve van een vrouwelijke bedrijfsleider nog maar 66% van de gemiddelde reserve van haar mannelijke evenknieën.

Op 31 december 2014 golden met betrekking tot de reserves van mannelijke en vrouwelijke bedrijfsleiders reeds gelijkaardige verhoudingen als deze hierboven beschreven. Meer details met betrekking tot dit tijdstip zijn terug te vinden in de statistische bijlage.

Reserves in functie van statuut (actief en/of slaper)

70% van de reserves toe te schrijven aan actieve bedrijfsleiders, 30% aan slapers

Op 1 januari 2016 was 10,6 miljard van de reserves toe te schrijven aan pensioentoezeggingen ten aanzien van actieve aangeslotenen (70%); 4,4 miljard aan zgn. ‘slapers’¹⁵ (30%).

Voor 2014 moest het statuut van de bedrijfsleider nog niet gerapporteerd worden aan DB2P, zodat hierover geen cijfers ter beschikking zijn.

Beheer van de reserves

*Verzekeringsondernemingen hadden nagenoeg een monopolie op het beheer van de reserves...
... en deden dit voornamelijk via tak 21 (voor 79% van de reserves)*

Gelet op het quasi-monopolie van verzekeringsondernemingen voor het beheer van pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders, hoeft het niet te verbazen dat zij instonden voor het beheer van nagenoeg alle reserves (99,24%). Zij beheerden 11,81 miljard euro via een tak 21 product, 54,5 miljoen euro via een tak 23 product en 3,02 miljard euro via een combinatie van beide producten.

Gemiddelde reserve gevoelig hoger bij een IBP dan bij een verzekeringsonderneming

IBP's beheerden 113,6 miljoen euro reserves van pensioentoezeggingen aan zelfstandige bedrijfsleiders via een middelverbintenis¹⁶. Het feit dat IBP's toch nog 0,76% van de reserves onder hun beheer hadden, is enigszins opvallend wetend dat zij instonden voor het beheer van de pensioentoezeggingen van slechts 0,3% van de bedrijfsleiders. Gemiddeld had een bedrijfsleider met een pensioentoezegging beheerd door een verzekeringsonderneming een reserve van 72.985 euro. Bij de IBP's lag dit bedrag bijna drie keer hoger met 202.091 euro.

---

¹⁵ Dit zijn bedrijfsleiders die niet langer verder pensioenrechten opbouwen in de pensioentoezegging gekoppeld aan de betrokken reserves.

¹⁶ Op dit ogenblik beheert elke Belgische IBP de haar toevertrouwde gelden via een middelverbintenis, ongeacht het regime waaronder de haar toevertrouwde gelden ressorteren (WAP, WAPZ of WAPBL).

Karakteristieken van de uitkeringen

Rustpensioen

5.500 bedrijfsleiders ontvingen aanvullend pensioen in 2015

In 2015 werd aan 5.538 bedrijfsleiders een aanvullend pensioen toegekend. Dit waren er ongeveer duizend meer dan in 2014 (4.531). Waar in 2014 nog één ‘nieuw’ aanvullend pensioen in de vorm van een rente werd uitgekeerd, was dit in 2015 voor geen enkel aanvullend pensioen nog het geval.

Uitkeringen in kapitaal

Quasi elk aanvullend pensioen uitbetaald als kapitaal

De verzekeringsondernemingen keerden 5.528 pensioenkapitalen uit in 2015 (99,8%); de IBP's de resterende 10 (0,2%). Een vergelijkbare verhouding gold ook reeds in 2014 (4.524 t.o.v. 7).

Het totaalbedrag aan uitgekeerde pensioenkapitalen bedroeg in 2015 570 miljoen EUR. Hoewel IBP's slechts 0,2% van het aantal pensioenkapitalen uitkeerden stonden zij in voor 3% van het totale uitbetaalde pensioenkapitaal (17 miljoen euro tegenover 553 miljoen euro door verzekeringsondernemingen).

Gemiddeld pensioenkapitaal 103.000 euro ...

Gemiddeld ontving een bedrijfsleider in 2015 ongeveer 103.000 euro als pensioenkapitaal. Bij IBP's was het gemiddeld pensioenkapitaal evenwel 16 keer zo hoog als bij verzekeringsondernemingen (1,6 miljoen euro t.o.v. 100.000 euro). Dit strookt met de analyse van de reserves waaruit eveneens bleek dat bij IBP's significant hogere aanvullende pensioenen werden opgebouwd dan bij verzekeringsondernemingen. Een mogelijke verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat het bij IBP's vooral gaat om bedrijfsleiders van grote tot zeer grote bedrijven met vermoedelijk een hogere verloning. Bedrijfsleiders van middelgrote en kleine bedrijven wendden zich meestal tot een verzekeringsonderneming.

... maar veel hoger gemiddelde bij IBP's dan bij verzekeringsondernemingen

Uitkeringen in rente

Uitkering als rente randverschijnsel en quasi monopolie van één pensioeninstelling

Uitbetalingen van het aanvullend pensioen van een bedrijfsleider in de vorm van een rente gebeurden bijna integraal door één verzekeringsonderneming. Deze keerde in 2015 aan 176 bedrijfsleiders een rente uit; weliswaar allemaal rentes die reeds vóór 2014 voor het eerst werden uitgekeerd. In 2014 keerde deze verzekeringsmaatschappij nog 188 pensioenrentes uit. Naast voormelde verzekeringsonderneming was er ook nog een IBP die één aanvullend pensioen als rente uitkeerde in 2014 en 2015.

Zoals hoger vermeld, werd geen enkel aanvullend pensioen dat inging in 2015 uitgekeerd in de vorm van een rente. Slechts voor één aanvullend pensioen dat inging in 2014 gebeurde de uitkering onder de vorm van een rente, en wel door een verzekeringsonderneming.

Samenvattend waren er in 2015 dus 3 pensioeninstellingen die in totaal 178 aanvullende pensioenen als een rente uitkeerden, waarbij 1 verzekeringsonderneming 99% van de rentes voor haar rekening nam.

In totaal werd 1,86 miljoen euro aan pensioenrentes uitgekeerd in 2015, een daling met bijna 11% t.o.v. 2014, toen nog 2,09 miljoen euro werd uitgekeerd.

Gemiddeld bedroeg een rente in 2015 ongeveer 10.500 euro per jaar. In 2014 bedroeg de gemiddelde rente nog ongeveer 11.000 euro.

Overlevingspensioen

*430 overlijdensdekkingen
van bedrijfsleiders
uitgekeerd in 2015*

*Gemiddelde
overlijdensdekking 60.222
euro*

In 2015 werden er 430 overlijdensdekkingen van bedrijfsleiders uitgekeerd, zijnde 132 meer dan in 2014. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat het totaalbedrag aan uitgekeerde overlijdenskapitalen in 2015 met ongeveer 28% steeg in vergelijking met 2014 tot ongeveer 26 miljoen euro. Het gemiddelde kapitaal uitgekeerd per overlijden daalde evenwel met 11% van 67.950 in 2014 naar 60.222 euro in 2015.

Een uitkering van de overlijdensdekking in de vorm van een rente was zeer uitzonderlijk. Gedurende de periode 2014 - 2015 werd welgeteld één rente uitbetaald - door een IBP – en dit naar aanleiding van een overlijden dat plaatsvond vóór 2014¹⁷.

---

¹⁷ Bij de IBP's werd er geen enkele 'nieuwe' overlijdensdekking uitgekeerd gedurende 2014 en 2015.

Karakteristieken van de pensioeninstellingen

Verzekeringsondernemingen hebben nagenoeg een monopolie op het beheer van pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders

Verzekeringsondernemingen hadden nagenoeg een monopolie op het beheer van pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders. Op 1 januari 2016 werd maar liefst 99,9% van de toezeggingen door een verzekeringsonderneming beheerd.

Het hoeft dan ook niet te verbazen dat deze verhouding zich in alles weerspiegelde:

- de pensioentoezegging aan 99,72% van de bedrijfsleiders werd beheerd door een verzekeringsonderneming, 0,15% van de bedrijfsleiders had een toezegging beheerd door een IBP en 0,13% had zowel een toezegging beheerd door een verzekeringsonderneming als een toezegging beheerd door een IBP;
- verzekeringsondernemingen inden 99% van de bijdragen, IBP's 1%;
- verzekeringsondernemingen beheerden 99,24% van de reserves; IBP's 0.76%;
- verzekeringsondernemingen keerden 97% uit van het totale bedrag van aanvullende pensioenuitkeringen; IBP's 3%.

In totaal beheerden 20 verzekeringsondernemingen en 27 IBP's minstens één pensioentoezegging onderworpen aan de WAPBL.

13 verzekeringsondernemingen en 9 IBP's beheerden pensioentoezeggingen van het type vaste prestatie; 19 verzekeringsondernemingen en 14 IBP's toezeggingen van het type vaste bijdrage; 1 verzekeringsonderneming en 5 IBP's toezeggingen van het type *Cash Balance* en ten slotte 8 verzekeringsondernemingen en 4 IBP's toezeggingen die een combinatie vormden van voorgaande types.

Transfers

Ongeveer 1.500 transfers gerapporteerd voor 2015

Inrichters kunnen ervoor opteren om de reserves die zij opbouwen voor hun bedrijfsleider(s) naar een andere pensioeninstelling over te dragen voor het verdere beheer. Wanneer een bedrijfsleider die een pensioentoezegging geniet, ophoudt bedrijfsleider van de inrichter van die toezegging te zijn, heeft hij zelf het recht om zijn reserve over te dragen naar een andere pensioeninstelling¹⁸. In beide gevallen gaat het om een transfer van reserves van een pensioeninstelling naar een andere.

In 2015 rapporteerden de pensioeninstellingen 1.452 uitgaande transfers voor een totaalbedrag aan reserves van 118,6 miljoen euro en 1.476 inkomende transfers voor een totaalbedrag aan reserves van 134,7 miljoen euro.

Voor 2014 groot verschil in gerapporteerde inkomende en uitgaande transfers

Voor 2014 rapporteerden de pensioeninstellingen 773 uitgaande transfers voor een totaalbedrag aan reserves van 48,4 miljoen euro en 900 inkomende transfers voor een totaalbedrag aan reserves van 64,9 miljoen euro.

---

¹⁸ Weliswaar voor zover deze instelling die reserves zal beheren overeenkomstig de WAPBL (cf. artikel 40, §1 van de WAPBL).

BESLUIT

De voornaamste vaststellingen voor de verslagperiode 2014-2015 met betrekking tot het aanvullend pensioen voor zelfstandige bedrijfsleiders zijn de volgende:

- Op 1 januari 2016 waren er **265.869 pensioentoezeggingen** aan bedrijfsleiders:
  - het leeuwendeel betrof toezeggingen van het type vaste bijdrage (92%) en kende één aangeslotene (96%).
  - verzekeringsondernemingen hadden nagenoeg een monopolie op het beheer van pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders (99,9% van de toezeggingen).
  - 78% van de pensioentoezeggingen aan bedrijfsleiders werd beheerd via een tak 21 product
- Op 1 januari 2016 waren er **204.285 bedrijfsleiders** aangesloten bij een pensioentoezegging onder het WAPBL-regime:
  - 77% van de bedrijfsleiders was mannelijk, 23% vrouwelijk
- In totaal waren er op 1 januari 2016 **177.643 inrichters** die één of meerdere pensioentoezeggingen onder het WAPBL-regime hadden toegekend:
- In 2015 werd voor **1,45 miljard euro aan bijdragen** betaald in het kader van pensioentoezeggingen aan een bedrijfsleider.
- Op 1 januari 2016 was er onder het WAPBL regime voor **15 miljard euro aan reserves** opgebouwd, zijnde 10% meer dan op 31 december 2014:
  - de gemiddelde reserve bedroeg 73.440 euro;
  - de mediaanreserve bedroeg 30.869 euro.
- In 2015 werd **aan 5.538 bedrijfsleiders een aanvullend pensioen** uitgekeerd (een duizendtal meer dan in 2014) **voor 570 miljoen euro in het totaal**:
  - er werd geen enkel aanvullend pensioen dat inging in 2015 in de vorm van een rente uitgekeerd;
  - gemiddeld ontving een bedrijfsleider ongeveer 103.000 euro als pensioenkapitaal.
- In 2015 **werden er 430 overlijdensdekkingen van bedrijfsleiders uitbetaald**, zijnde 132 meer dan in 2014:
  - het gemiddelde kapitaal dat werd uitgekeerd per overlijden daalde met 11% van 67.950 euro in 2014 naar 60.222 euro in 2015.
- Er werden ongeveer **1.500 transfers** gerapporteerd voor 2015, bijna een verdubbeling in vergelijking met 2014.
- Er werden **5.917 interne pensioentoezeggingen voor bedrijfsleiders** geregistreerd in DB2P voor **5.639 bedrijfsleiders** bij **4.914 inrichters**:
  - bij 98,5% van deze toezeggingen wordt een pensioen opgebouwd op de balans van de onderneming, goed voor een totale provisieopbouw van ongeveer 500 miljoen euro (een gemiddelde provisie van 86.500 euro per toezegging);
  - er werden 86 pensioentoezeggingen gerapporteerd waarvan de financiering via een bedrijfsleidersverzekering was georganiseerd, goed voor in totaal 13 miljoen euro aan verzekerd kapitaal (gemiddeld 149.500 euro verzekerd kapitaal per toezegging).

STATISTISCHE BIJLAGE

Lijst van grafieken en tabellen

Karakteristieken van de pensioentoezeggingen

Grafiek 1. Evolutie van het aantal plannen

Tabel 1. Evolutie van het aantal plannen

Grafiek 2. Aard van de toezeggingen aan bedrijfsleiders

Tabel 2. Aard van de toezeggingen aan bedrijfsleiders

Grafiek 3. Verdeling collectieve vs Individuele plannen

Tabel 3. Verdeling individuele vs collectieve plannen

Grafiek 4a. Aantal pensioenplannen volgens aantal aangeslotenen per plan bij een IBP

Grafiek 4b. Aantal pensioenplannen volgens aantal aangeslotenen per plan bij een verzekeraar

Tabel 4. Aantal pensioenplannen volgens aantal aangeslotenen per plan

Grafiek 5. Plannen met 1 aangeslotene – individuele vs collectieve toezegging

Tabel 5. Plannen met 1 aangeslotene – individuele vs collectieve toezegging

Grafiek 6. Beheer van plannen bij een verzekeraar

Tabel 6. Beheer van plannen

Karakteristieken van de aangesloten bedrijfsleiders

Grafiek 7a. Uniek aantal aangeslotenen per categorie (Actief, slaper, actief & slaper; M/V; 2015)

Grafiek 7b. Uniek aantal aangeslotenen: mannen vs vrouwen (2015)

Tabel 7. Uniek aantal aangeslotenen (2015)

Grafiek 8a. Aantal aangeslotenen per geslacht en leeftijdscategorie

Grafiek 8b. Aantal aangeslotenen per leeftijdscategorie (lopend totaal 2015)

Grafiek 8c. Percentage aangeslotenen per leeftijdscategorie (lopend totaal 2015)

Tabel 8. Aangeslotenen per leeftijdscategorie en geslacht

Grafiek 9. Aantal contracten per bedrijfsleider

Tabel 9. Aantal contracten per bedrijfsleider

Grafiek 10. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels

Tabel 10. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels

Karakteristieken van de inrichters

Grafiek 11a. Aantal inrichters volgens aantal plannen (in %)

Grafiek 11b. Aantal inrichters volgens aantal plannen

Tabel 11. Aantal inrichters volgens aantal plannen

Grafiek 12a. Aantal inrichters volgens aantal aangeslotenen (in %)

Grafiek 12b. Aantal inrichters volgens aantal aangeslotenen

Tabel 12. Aantal inrichters volgens aantal aangeslotenen

Karakteristieken van de bijdragen

Grafiek 13. Herkomst van de bijdragen in de pensioenplannen (in € mln)

Tabel 13. Herkomst van de bijdragen in de pensioenplannen

Grafiek 14a. Bijdragen per type plan bij een verzekeraar

Grafiek 14b. Bijdragen per type plan bij een IBP

Grafiek 14c. Verdeling van de bijdragen per type plan

Tabel 14. Bijdragen per type plan

Karakteristieken van de reserves

Grafiek 15. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie

Tabel 15. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie

Grafiek 16a. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht (in mln euro; 2015)

Grafiek 16b. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht (in mln euro)

Tabel 16. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht (in mln euro)

Grafiek 17. Verdeling van de totale reserve M/V (in € mln)

Tabel 17. Verdeling van de totale reserve M/V (in € mln)

Grafiek 18. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (2015)

Tabel 18. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht

Grafiek 19. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

Tabel 19. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

Grafiek 20. Mediaan pensioenreserve per leeftijdscategorie en per geslacht (2015)

Tabel 20. Mediaan pensioenreserve per leeftijdscategorie en per geslacht

Grafiek 21a. Pensioenreserve in functie van het statuut (2015)

Grafiek 21b. Pensioenreserve in functie van het type beheer (2015)

Tabel 21. Pensioenreserve in functie van het statuut en type beheer (2015)

Karakteristieken van de uitkeringen

Grafiek 22a. Uitkeringen van een pensioenkapitaal

Grafiek 22b. Uitkeringen van een pensioenrente

Grafiek 22c. Uitkeringen van een overlijdenskapitaal

Tabel 22. Uitkeringen van kapitaal en rente

Grafiek 23a. Gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal IBP vs verzekeraar

Grafiek 23b. Globaal gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal

Grafiek 23c. Globaal gemiddeld uitgekeerde pensioenrente

Grafiek 23d. Globaal gemiddeld uitgekeerd kapitaal overlijden

Tabel 23. Gemiddeld uitgekeerde kapitalen en rentes bij pensioen en overlijden

Karakteristieken van de pensioeninstelling

Grafiek 24. IBP vs verzekeraar (2015)

Tabel 24. IBP vs verzekeraar (2015)

Grafiek 25. Aantal instellingen volgens aanbod plantypes (2015)

Tabel 25. Aantal instellingen volgens aanbod plantypes (2015)

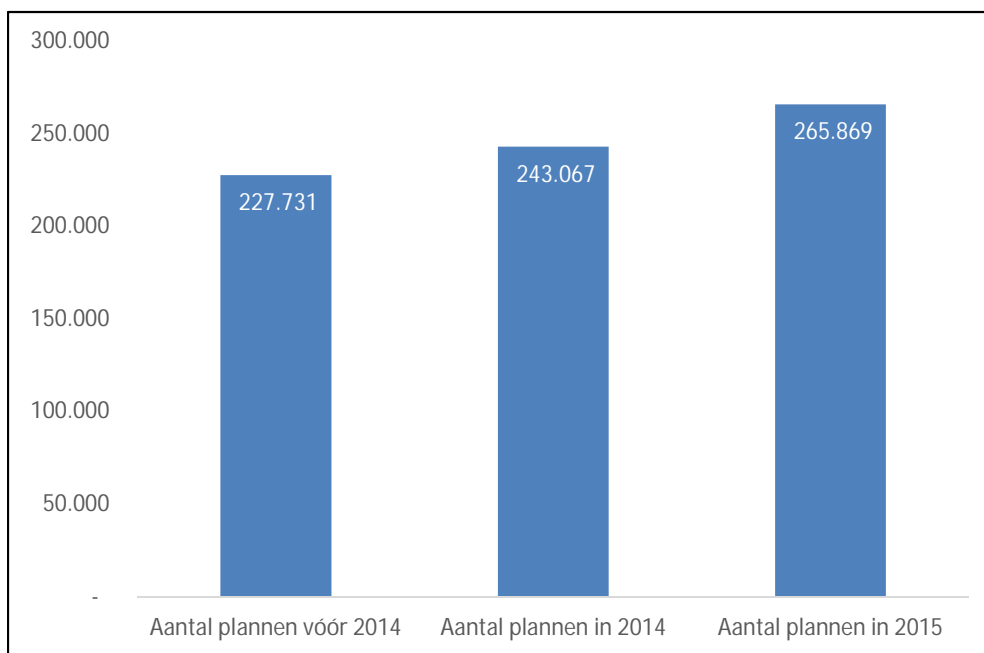
Transfers

Grafiek 26a. Aantal transfers (2015)

Grafiek 26b. Bedrag van de transfers (2015)

Tabel 26. Transfers (2015)

Grafiek 1. Evolutie van het aantal plannen

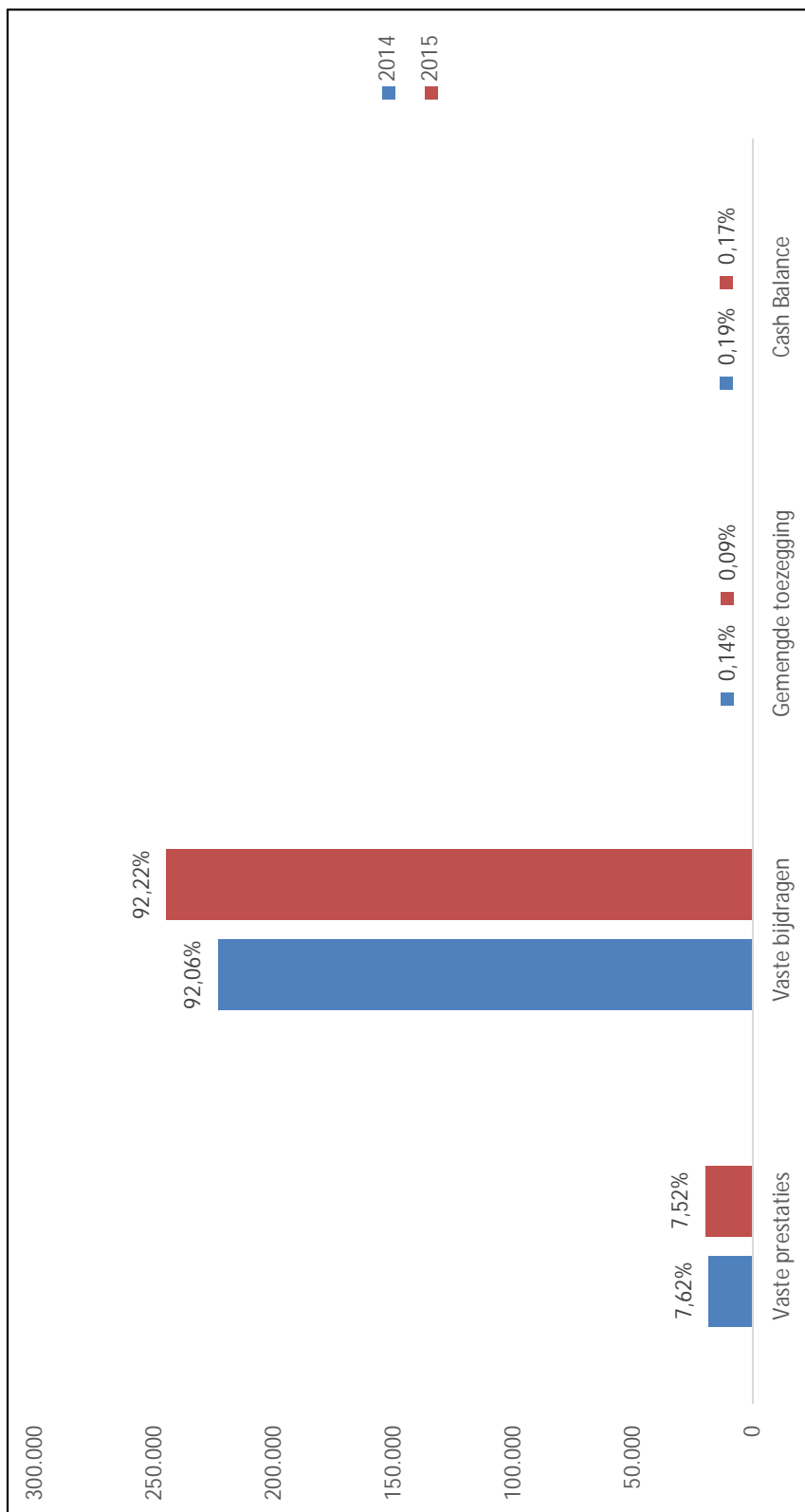

Tabel 1. Evolutie van het aantal plannen

Periode	Aantal Plannen	Procentuele wijziging
Aantal plannen vóór 2014	227.731	-
Aantal plannen in 2014	243.067	+ 6,7%
Aantal plannen in 2015	265.869	+ 9,4%

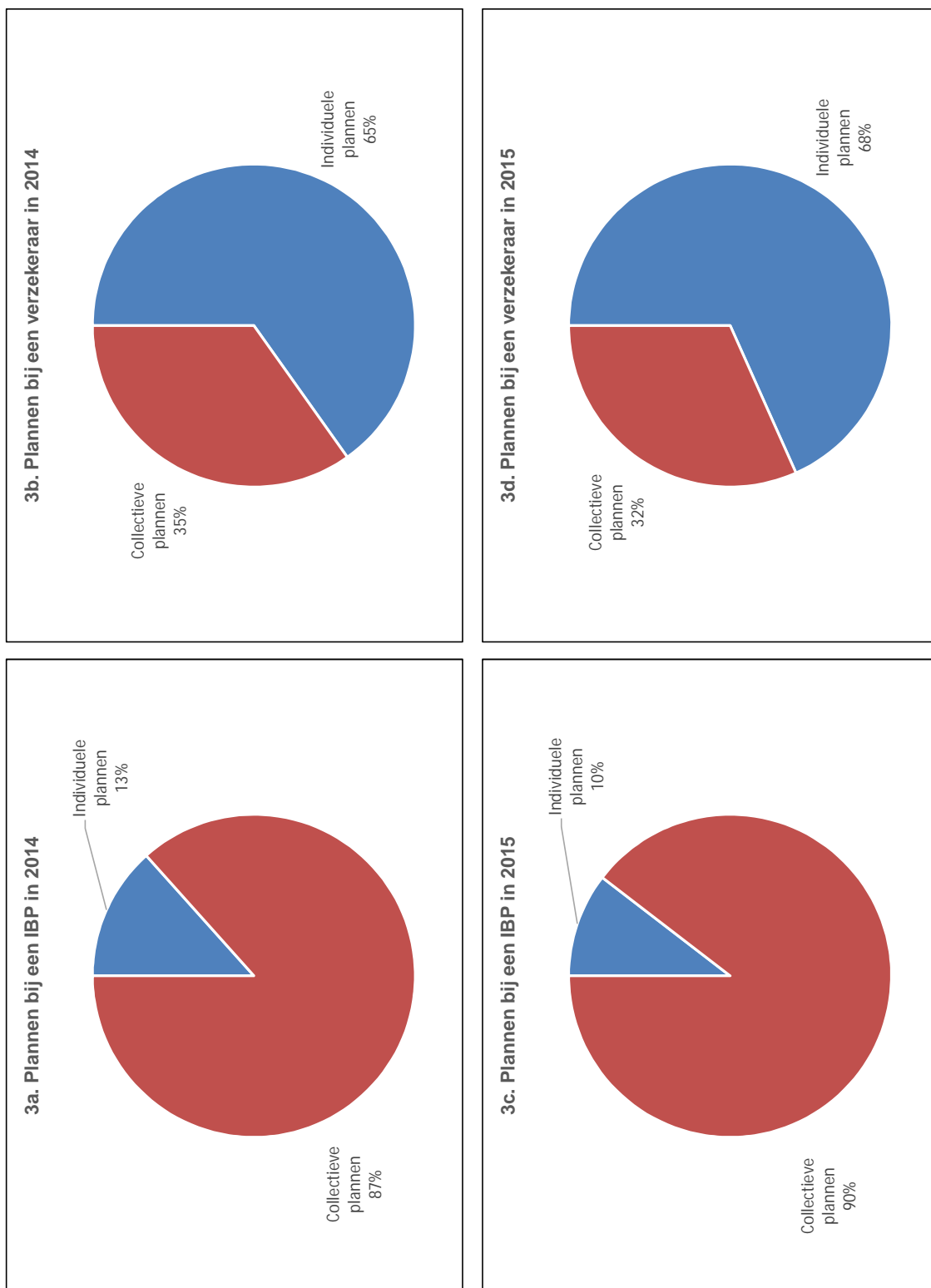
Grafiek 2. Aard van de toezeggingen aan bedrijfsleiders

Tabel 2. Aard van de toezeggingen aan bedrijfsleiders

Type toezegging	2014		2015	
	IBP	Verzekeraar	IBP	Verzekeraar
Vaste prestaties	5	18.505	20	19.967
Vaste bijdragen	107	223.649	157	245.040
Gemengde toezegging	2	345	6	235
Cash Balance	28	426	47	397
Totaal	142	242.925	230	265.639
		243.067		265.869

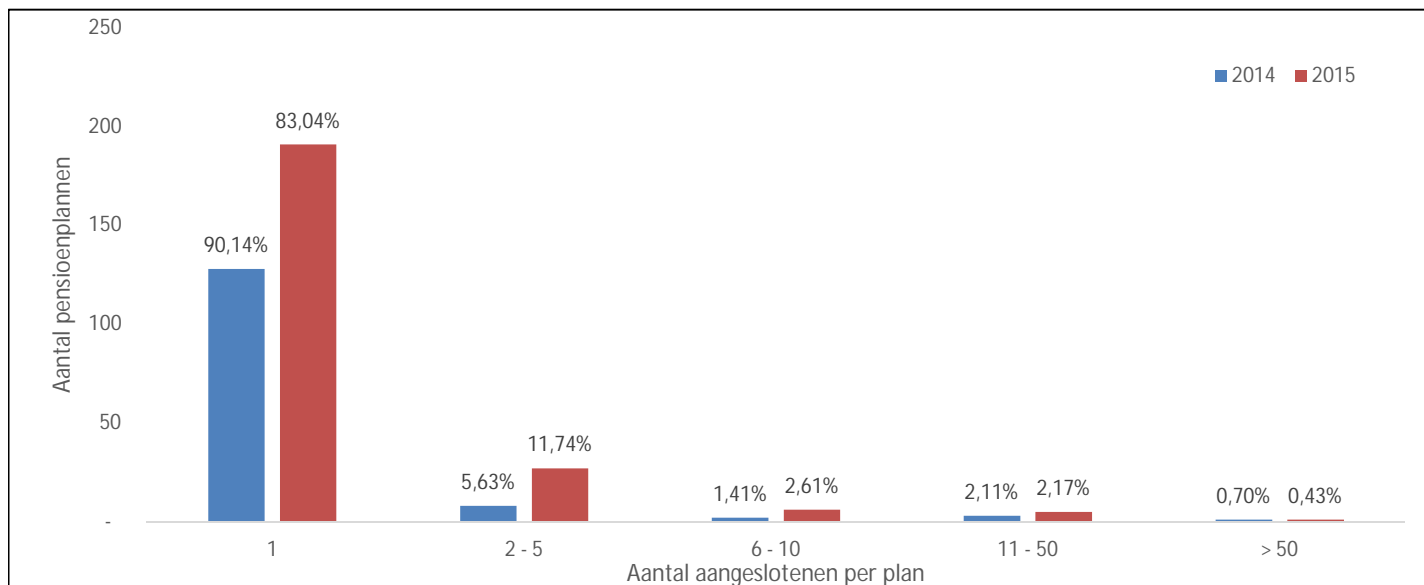
Grafiek 3. Verdeling collectieve vs individuele plannen

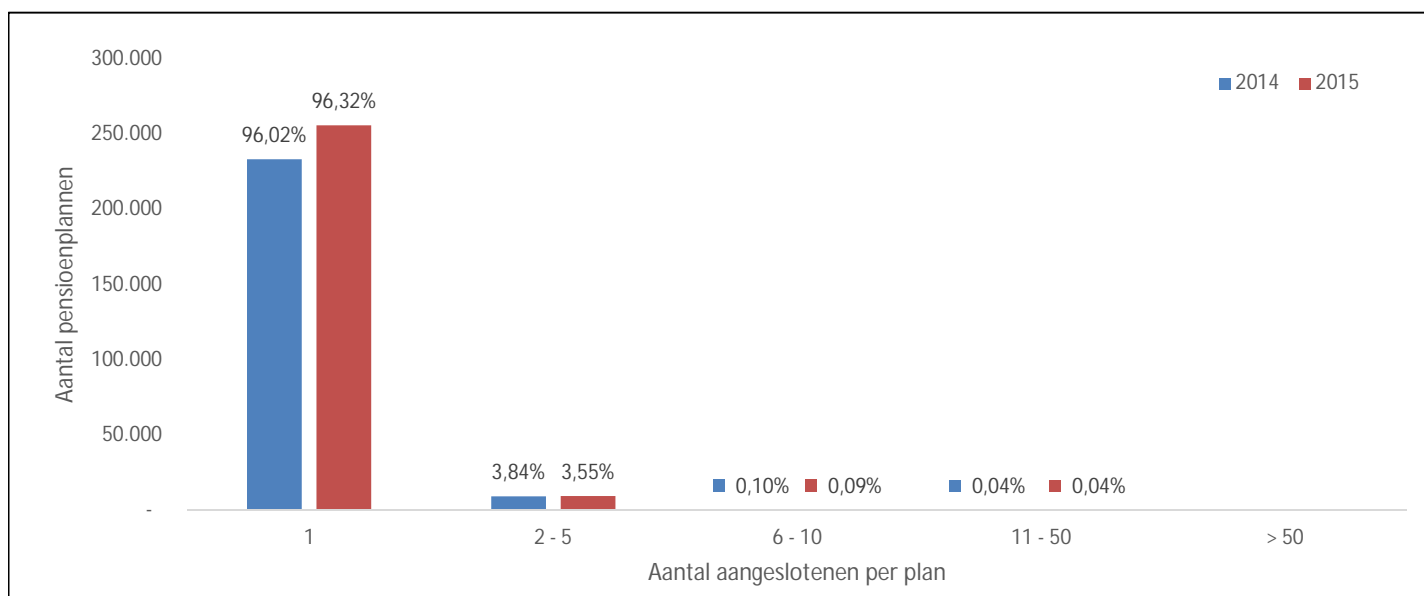
Tabel 3. Verdeling individuele vs collectieve plannen

Type plan	2014		2015		Totaal 2014	Totaal 2015
	IBP	Verzekeraar	IBP	Verzekeraar		
Individuele plannen	19	158.315	24	181.462	158.334	181.486
Collectieve plannen	123	84.610	206	84.177	84.733	84.383
Totaal	142	242.925	230	265.639	243.067	265.869

Grafiek 4a. Aantal pensioenplannen volgens aantal aangeslotenen per plan bij een IBP

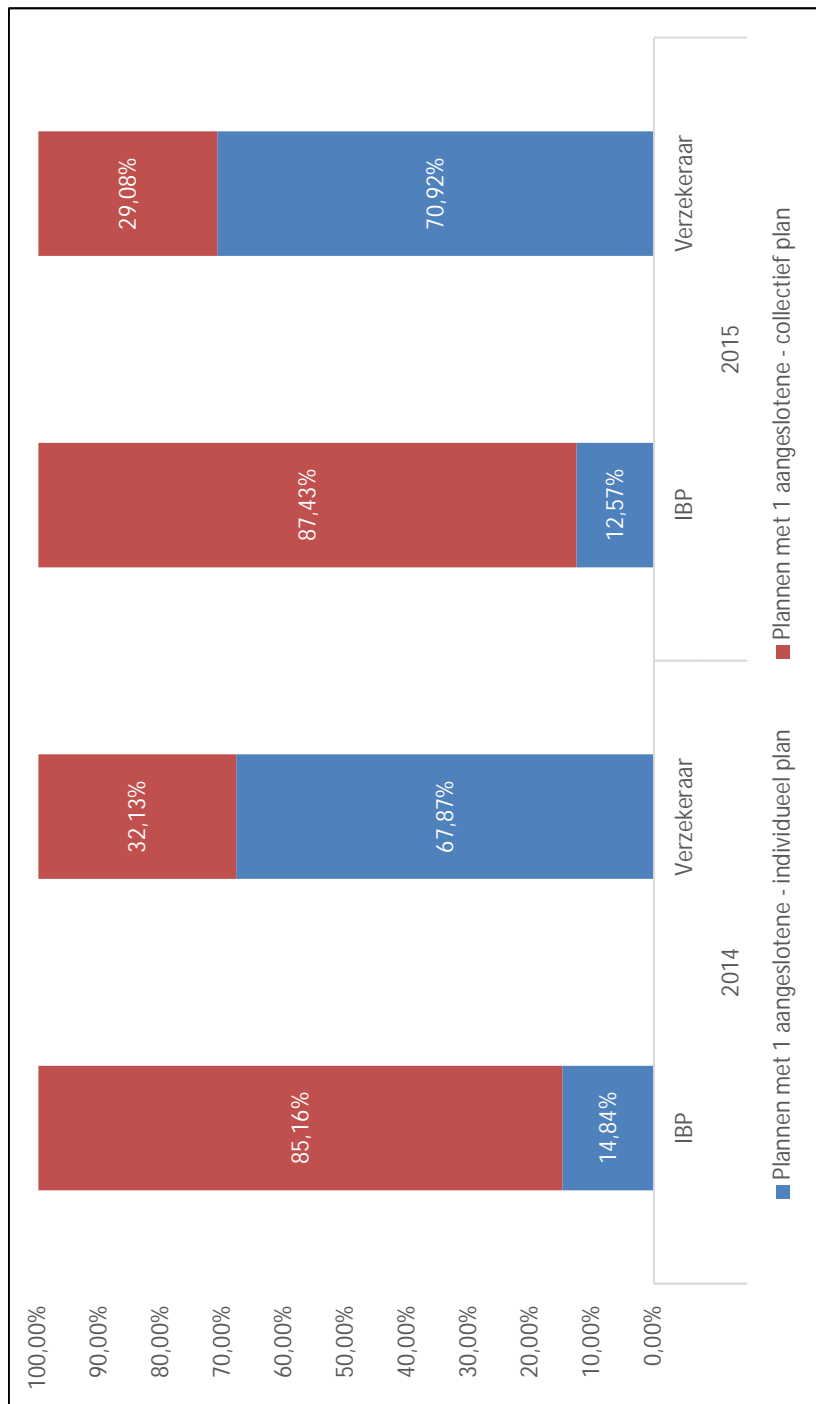
Grafiek 4b. Aantal pensioenplannen volgens aantal aangeslotenen per plan bij een verzekeraar

Tabel 4. Aantal pensioenplannen volgens aantal aangeslotenen per plan

Aantal aangeslotenen	2014		Totaal 2014	2015		Totaal 2015
	IBP	Verzekeraar		IBP	Verzekeraar	
1	128	233.262	233.390	191	255.859	256.050
2 - 5	8	9.325	9.333	27	9.433	9.460
6 - 10	2	231	233	6	227	233
11 - 50	3	99	102	5	112	117
> 50	1	8	9	1	8	9
Totaal	142	242.925	243.067	230	265.639	265.869

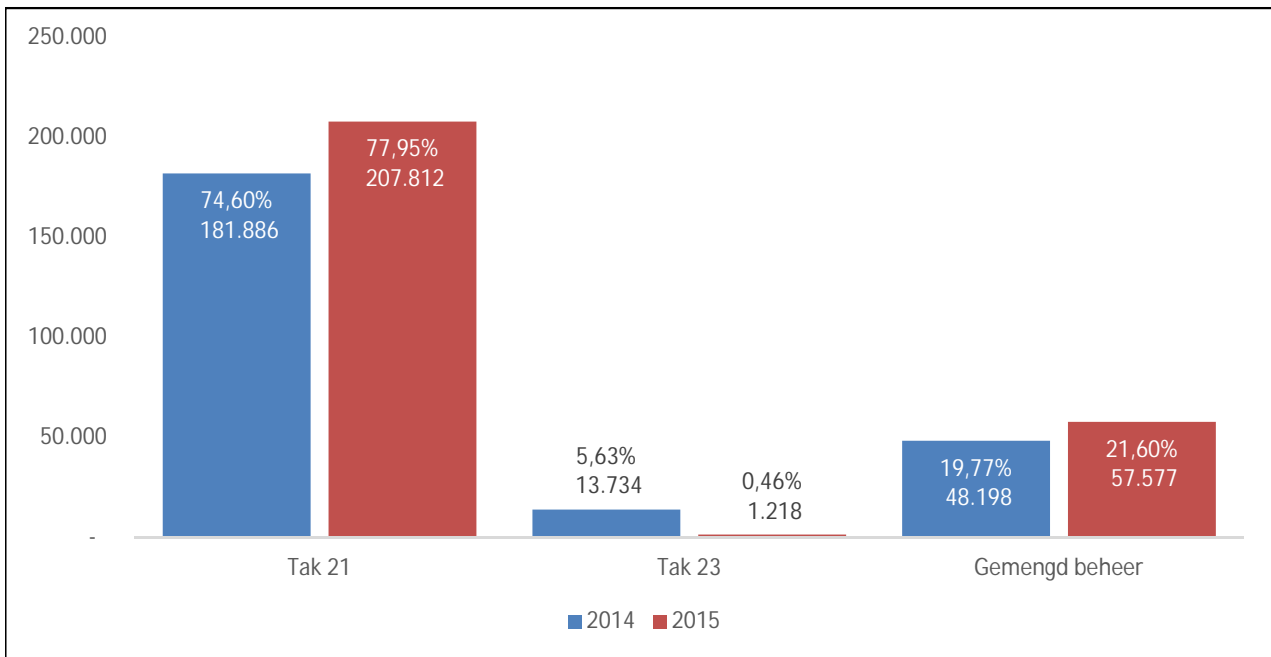
Grafiek 5. Plannen met 1 aangeslotene - individuele vs collectieve toezegging

Tabel 5. Plannen met 1 aangeslotene - individuele vs collectieve toezegging

Aantal aangeslotenen	2014		2015		Totaal 2015
	IBP	Verzekeraar	IBP	Verzekeraar	
Plannen met 1 aangeslotene - individueel plan	19	158.315	24	181.462	181.486
Plannen met 1 aangeslotene - collectief plan	109	74.947	167	74.397	74.564
Totaal aantal plannen met 1 aangeslotene	128	233.262	191	255.859	256.050

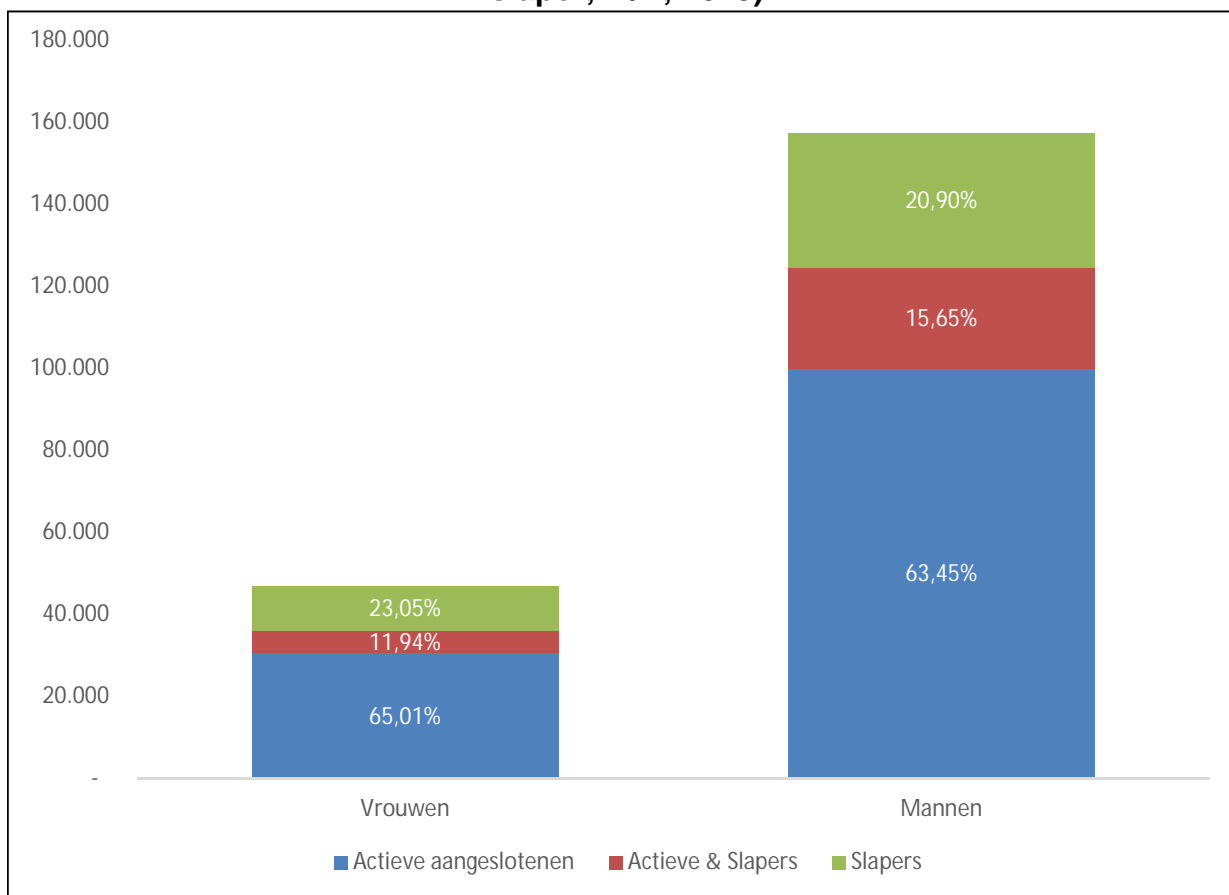
Grafiek 6. Beheer van plannen bij een verzekeraar

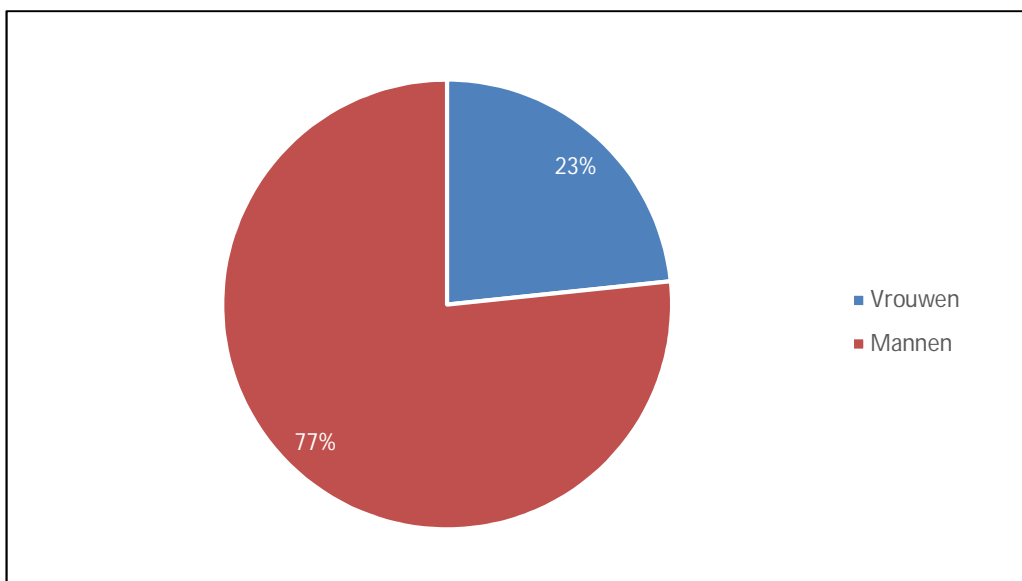
Tabel 6. Beheer van plannen

Beheer van de toezeggingen per product		
IBP	2014	2015
Middelenverbintenis	142	230
Verzekeraar	2014	2015
Tak 21	181.886	207.812
Tak 23	13.734	1.218
Gemengd beheer	48.198	57.577

Grafiek 7a. Uniek aantal aangeslotenen per categorie (Actief, slaper, actief & slaper; M/V; 2015)

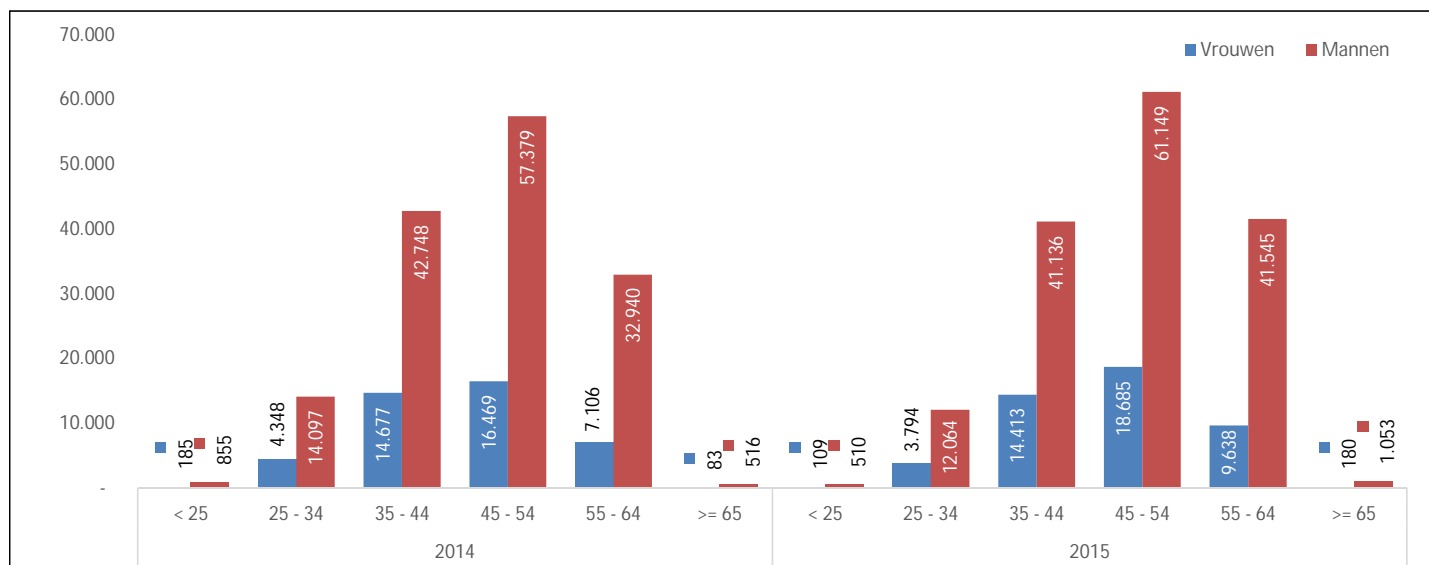
Grafiek 7b. Uniek aantal aangeslotenen: mannen vs vrouwen (2015)

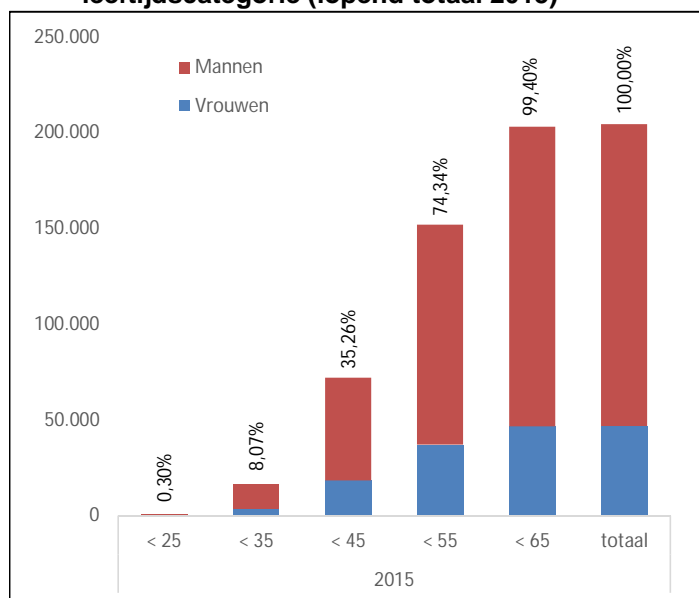
Tabel 7. Uniek aantal aangeslotenen (2015)

	Actieve aangeslotenen	Actieve & slapers	Slapers	TOTAAL
Vrouwen	30.436	5.590	10.794	46.820
Mannen	99.908	24.639	32.918	157.465
TOTAAL	130.344	30.229	43.712	204.285

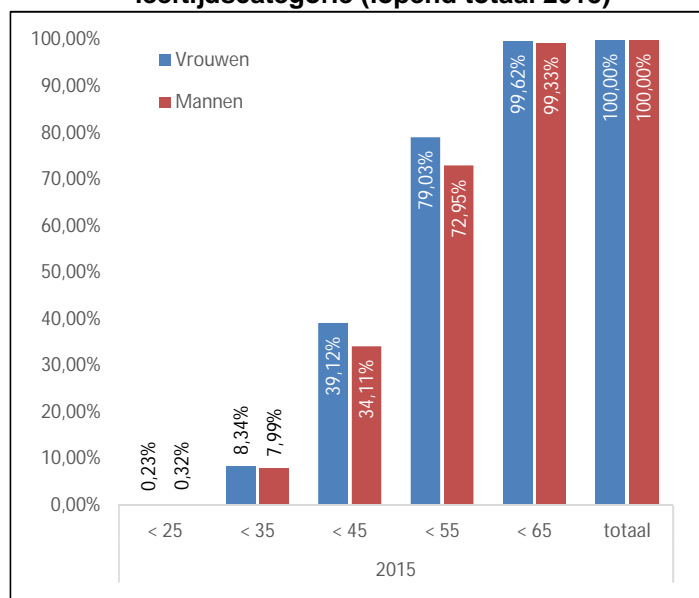
Grafiek 8a. Aantal aangeslotenen per geslacht en leeftijdscategorie

Grafiek 8b. Aantal aangeslotenen per leeftijdscategorie (lopend totaal 2015)

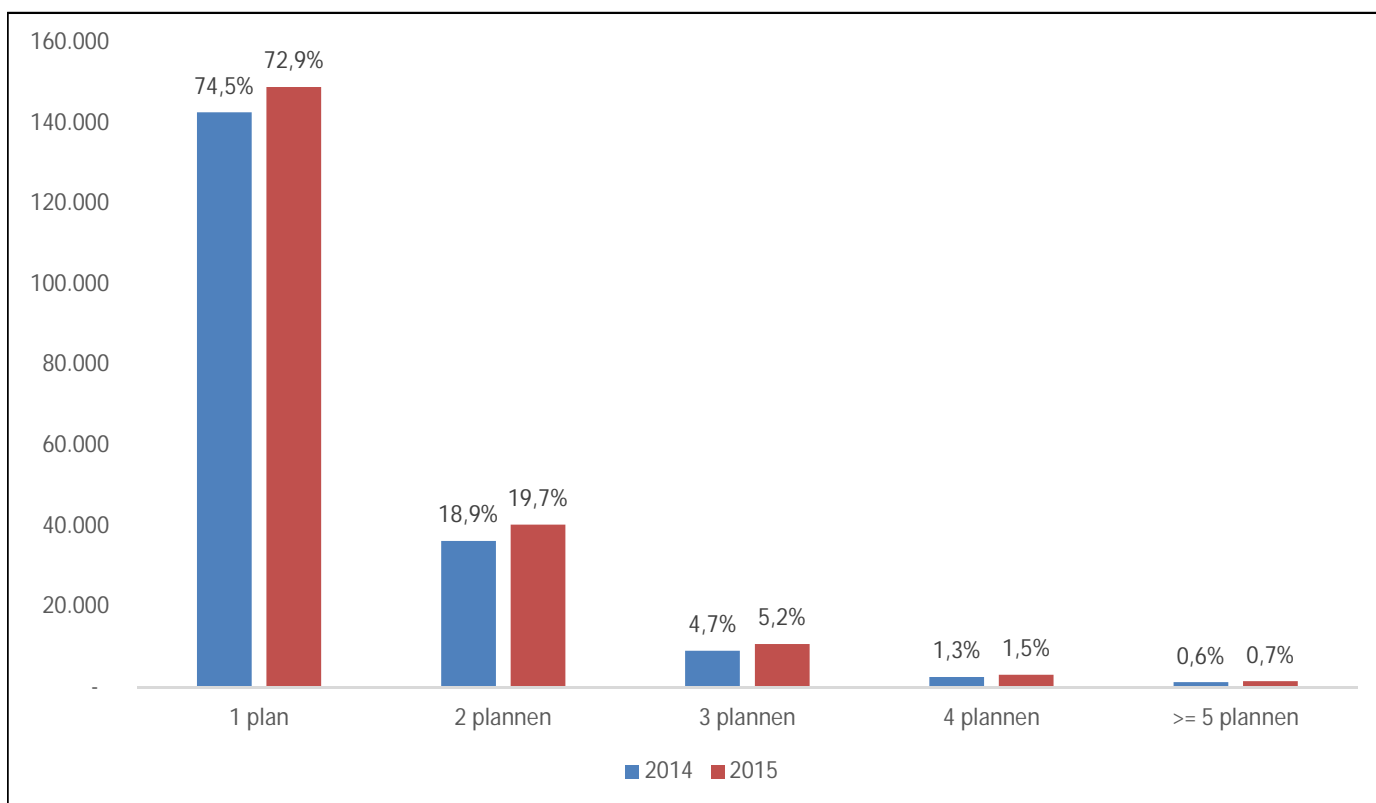
Grafiek 8c. Percentage aangeslotenen per leeftijdscategorie (lopend totaal 2015)

Tabel 8. Aangeslotenen per leeftijdscategorie en geslacht

Leeftijdsgroep	2014			2015			2015 - Lopend TOTAAL		
	Vrouwen	Mannen	Totaal	Vrouwen	Mannen	Totaal	Vrouwen	Mannen	Totaal
< 25	185	855	1.040	109	510	619	109	510	619
25 - 34	4.348	14.097	18.445	3.794	12.064	15.858	3.903	12.574	16.477
35 - 44	14.677	42.748	57.425	14.413	41.136	55.549	18.316	53.710	72.026
45 - 54	16.469	57.379	73.848	18.685	61.149	79.834	37.001	114.859	151.860
55 - 64	7.106	32.940	40.046	9.638	41.545	51.183	46.639	156.404	203.043
>= 65	83	516	599	180	1.053	1.233	46.819	157.457	204.276
Totaal	42.868	148.535	191.403	46.819	157.457	204.276			

Grafiek 9. Aantal contracten per bedrijfsleider

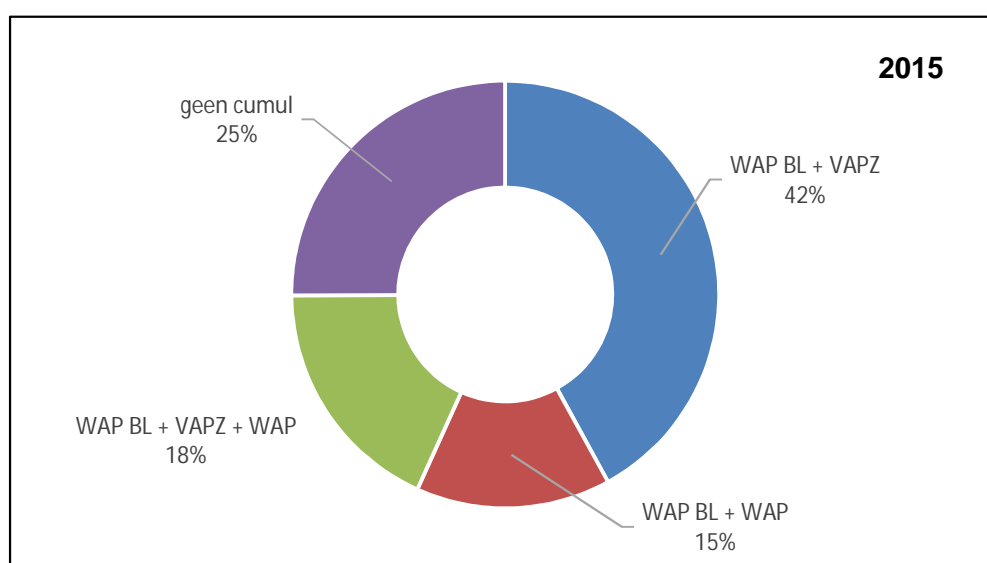
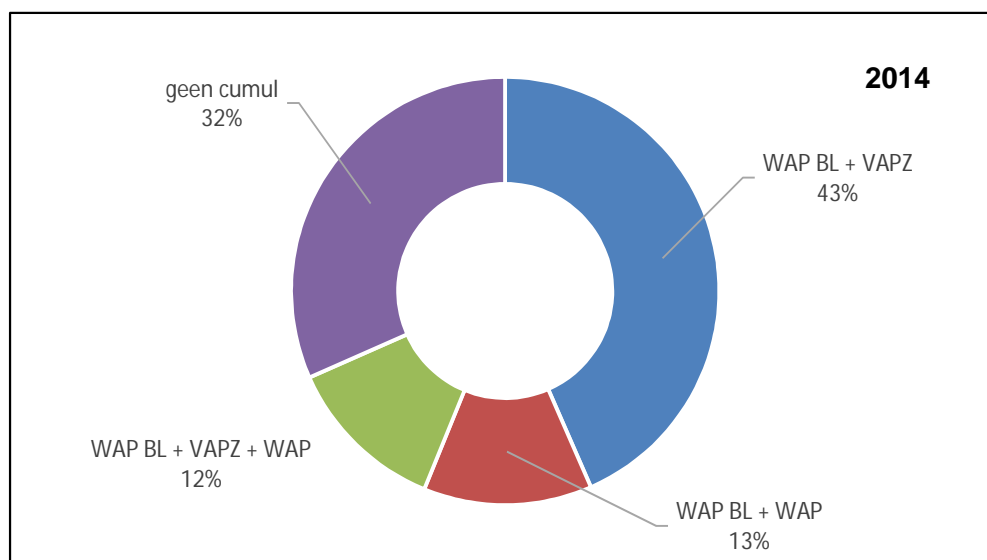

Tabel 9. Aantal contracten per bedrijfsleider

Aantal pensioentoezeggingen	2014	2015
1 plan	142.611	148.870
2 plannen	36.227	40.296
3 plannen	8.980	10.659
4 plannen	2.436	3.021
>= 5 plannen	1.165	1.450

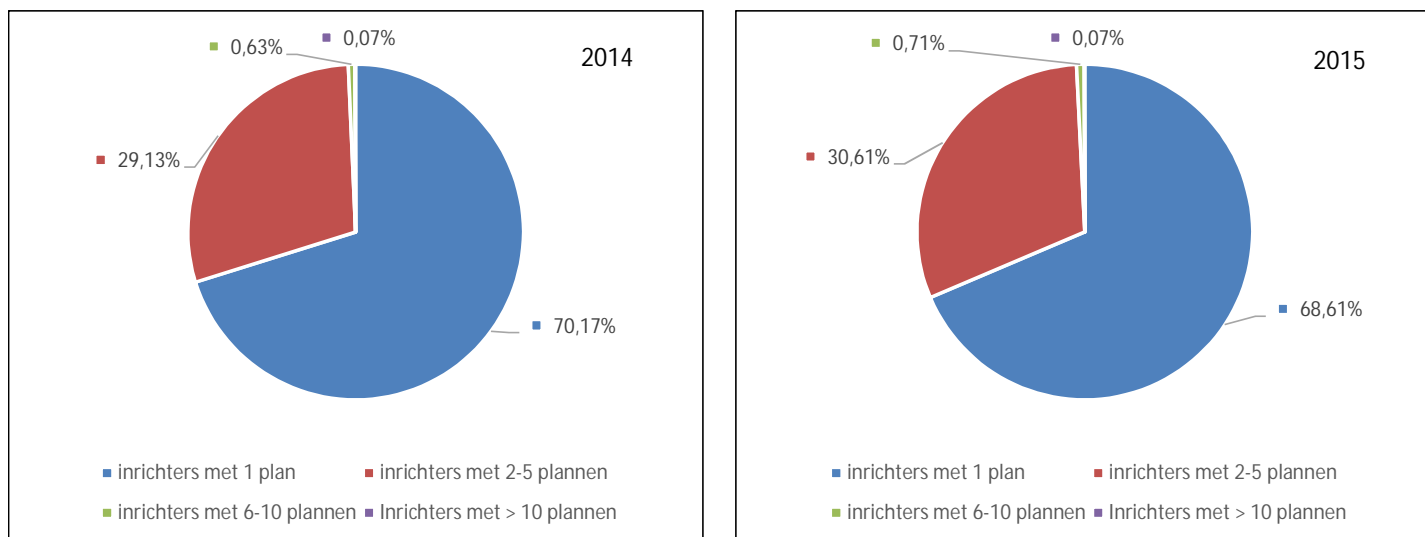
Grafiek 10. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels

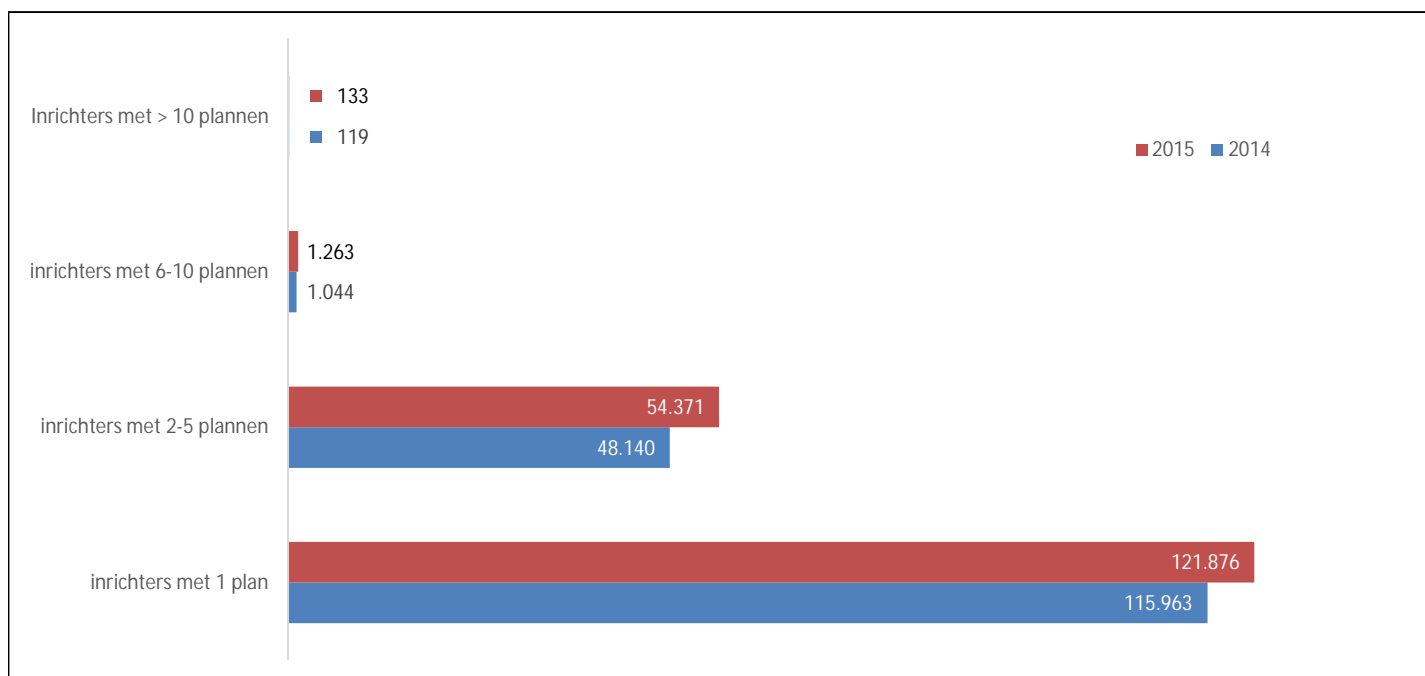
Tabel 10. Cumul met andere aanvullende pensioenstelsels

Cumul met andere stelsels	Aantal bedrijfsleiders	
	2014	2015
WAP BL + VAPZ	83.160	85.810
WAP BL + WAP	24.367	30.116
WAP BL + VAPZ + WAP	23.332	37.158
geen cumul	60.544	51.201

Grafiek 11a. Aantal inrichters volgens aantal plannen (in %)

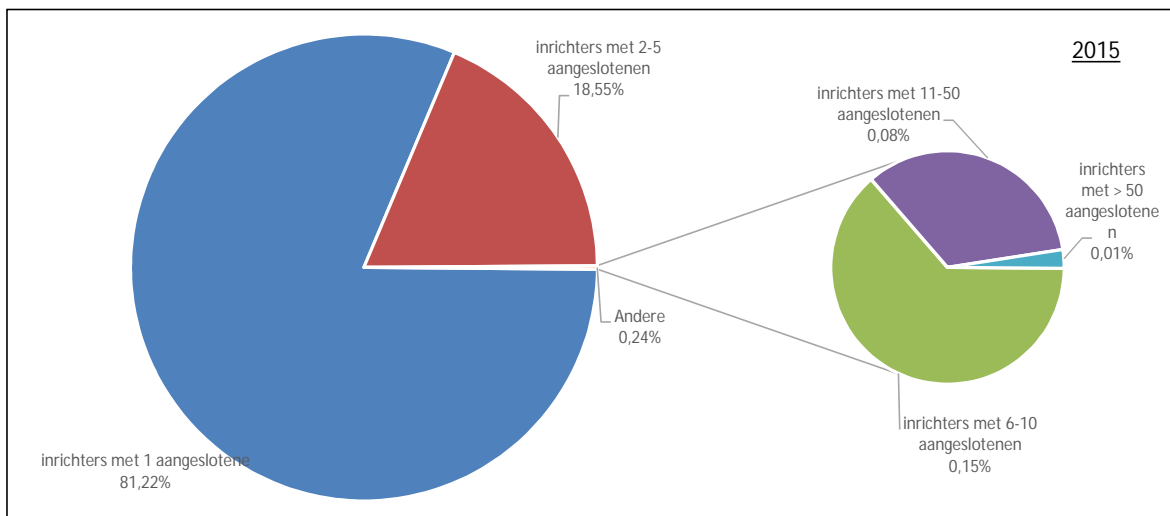
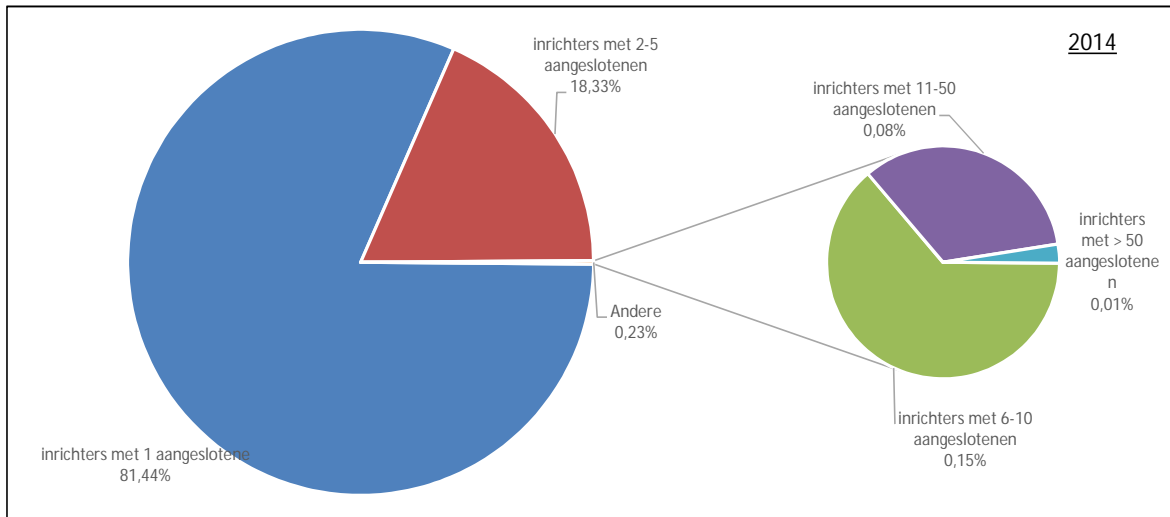
Grafiek 11b. Aantal inrichters volgens aantal plannen

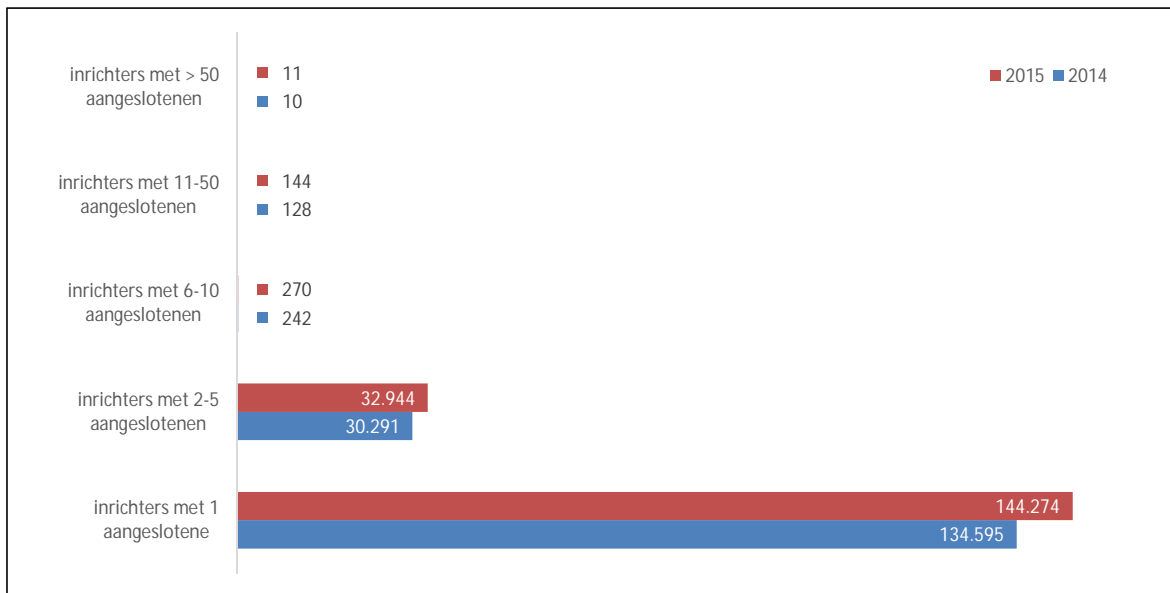
Tabel 11. Aantal inrichters volgens aantal plannen

Aantal plannen	2014	2015
inrichters met 1 plan	115.963	121.876
inrichters met 2-5 plannen	48.140	54.371
inrichters met 6-10 plannen	1.044	1.263
Inrichters met > 10 plannen	119	133
Totaal	165.266	177.643

Grafiek 12a. Aantal inrichters volgens aantal aangeslotenen (in %)

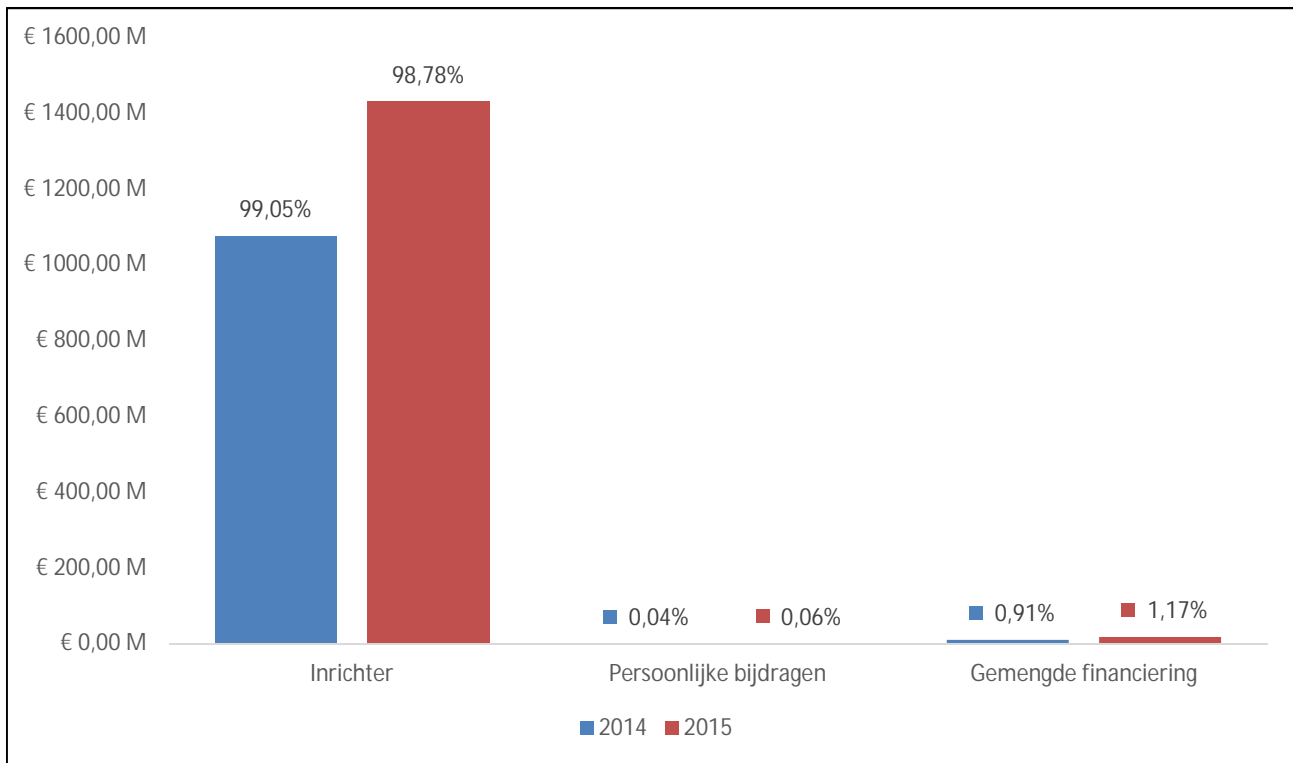
Grafiek 12b. Aantal inrichters volgens aantal aangeslotenen

Tabel 12. Aantal inrichters volgens aantal aangeslotenen

Aantal aangeslotenen	2014	2015
inrichters met 1 aangeslotene	134.595	144.274
inrichters met 2-5 aangeslotenen	30.291	32.944
inrichters met 6-10 aangeslotenen	242	270
inrichters met 11-50 aangeslotenen	128	144
inrichters met > 50 aangeslotenen	10	11
Totaal	165.266	177.643

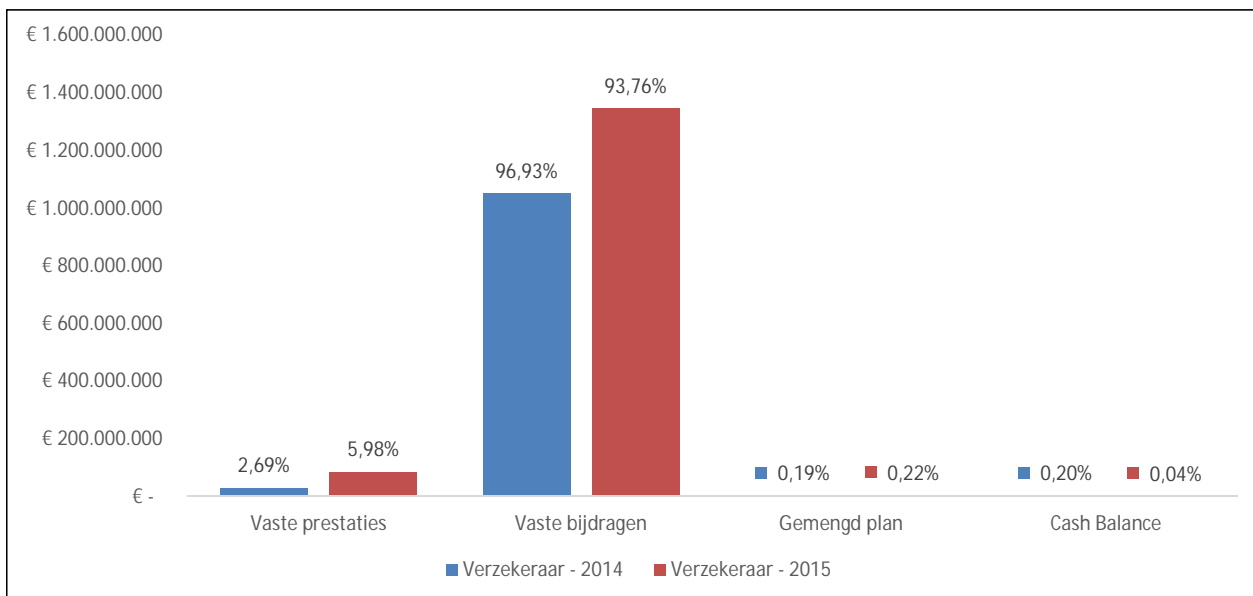
Grafiek 13. Herkomst van de bijdragen in de pensioenplannen (in € mln)

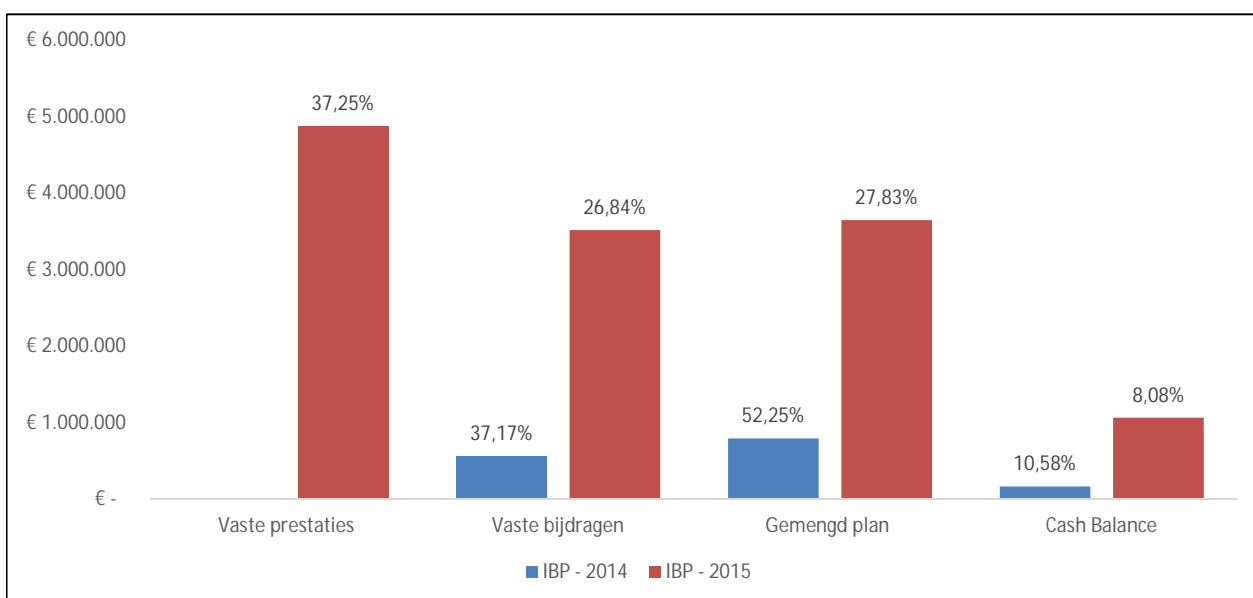
Tabel 13. Herkomst van de bijdragen in de pensioenplannen

Oorsprong van bijdrage	2014	2015
Inrichter	€ 1.075.965.893	€ 1.431.439.352
Persoonlijke bijdragen	€ 434.042	€ 811.543
Gemengde financiering	€ 9.851.068	€ 16.937.562
TOTAAL	€ 1.086.251.003	€ 1.449.188.458

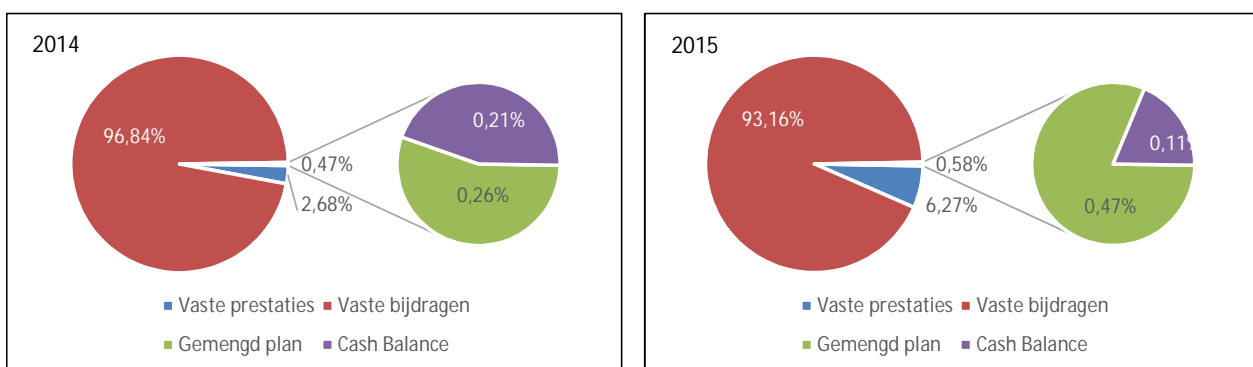
Grafiek 14a. Bijdragen per type plan bij een verzekeraar

Grafiek 14b. Bijdragen per type plan bij een IBP

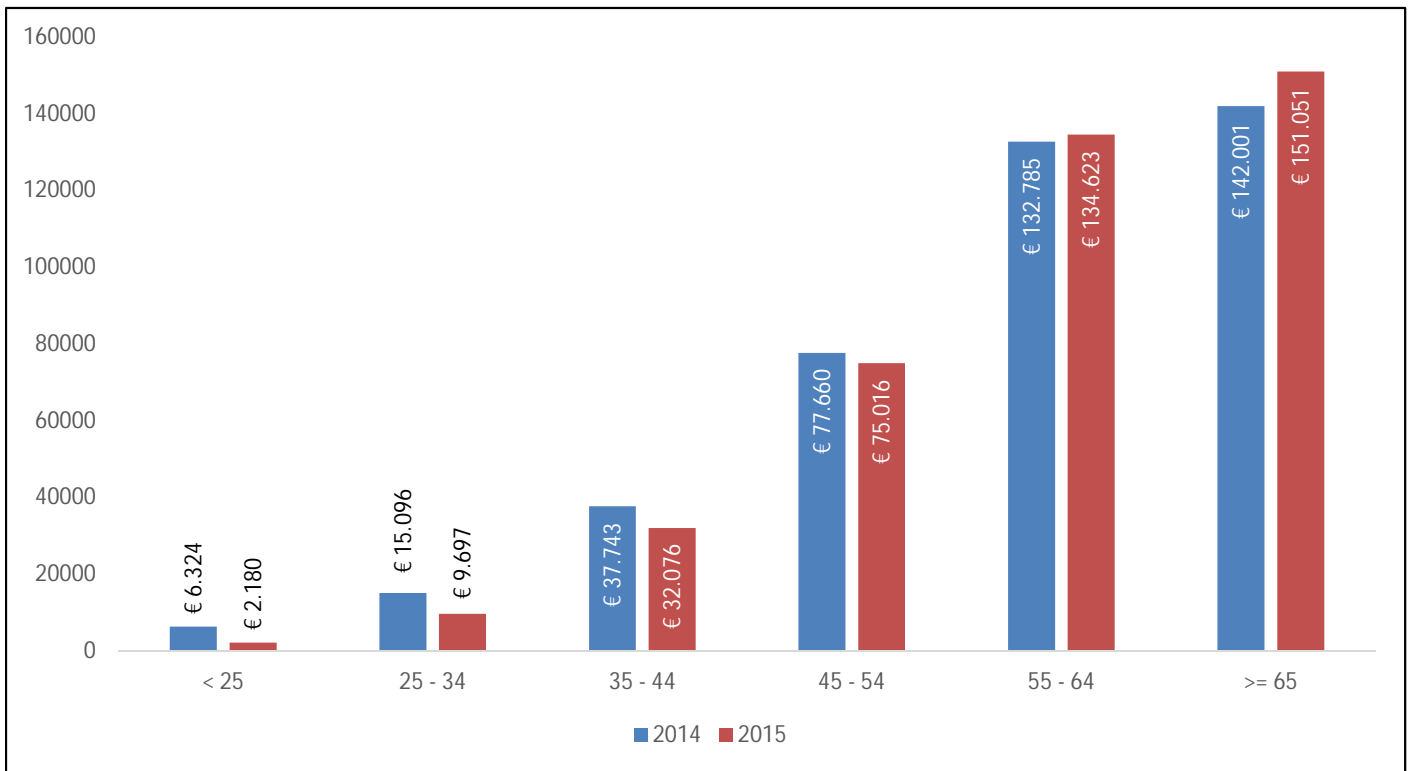
Grafiek 14c. Verdeling van de bijdragen per type plan

Tabel 14. Bijdragen per type plan

Type plan	2014		2015	
	IBP	Verzekeraar	IBP	Verzekeraar
Vaste prestaties		€ 29.165.511	€ 4.878.628	€ 85.919.595
Vaste bijdragen	€ 561.254	€ 1.051.396.517	€ 3.515.380	€ 1.346.540.386
Gemengd plan	€ 788.905	€ 2.038.990	€ 3.644.505	€ 3.103.452
Cash Balance	€ 159.762	€ 2.140.063	€ 1.058.795	€ 527.717
Totaal	€ 1.509.921	€ 1.084.741.082	€ 13.097.309	€ 1.436.091.149

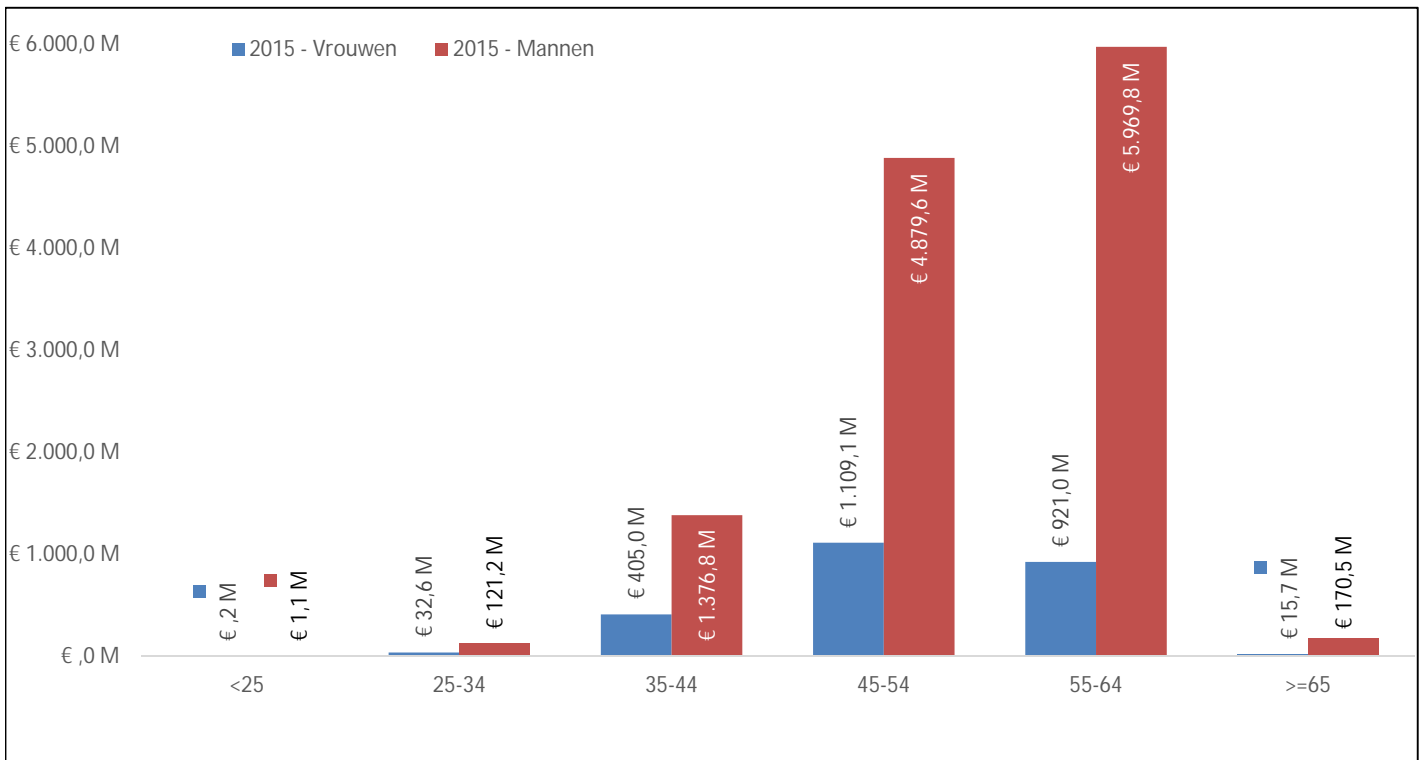
Grafiek 15. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie

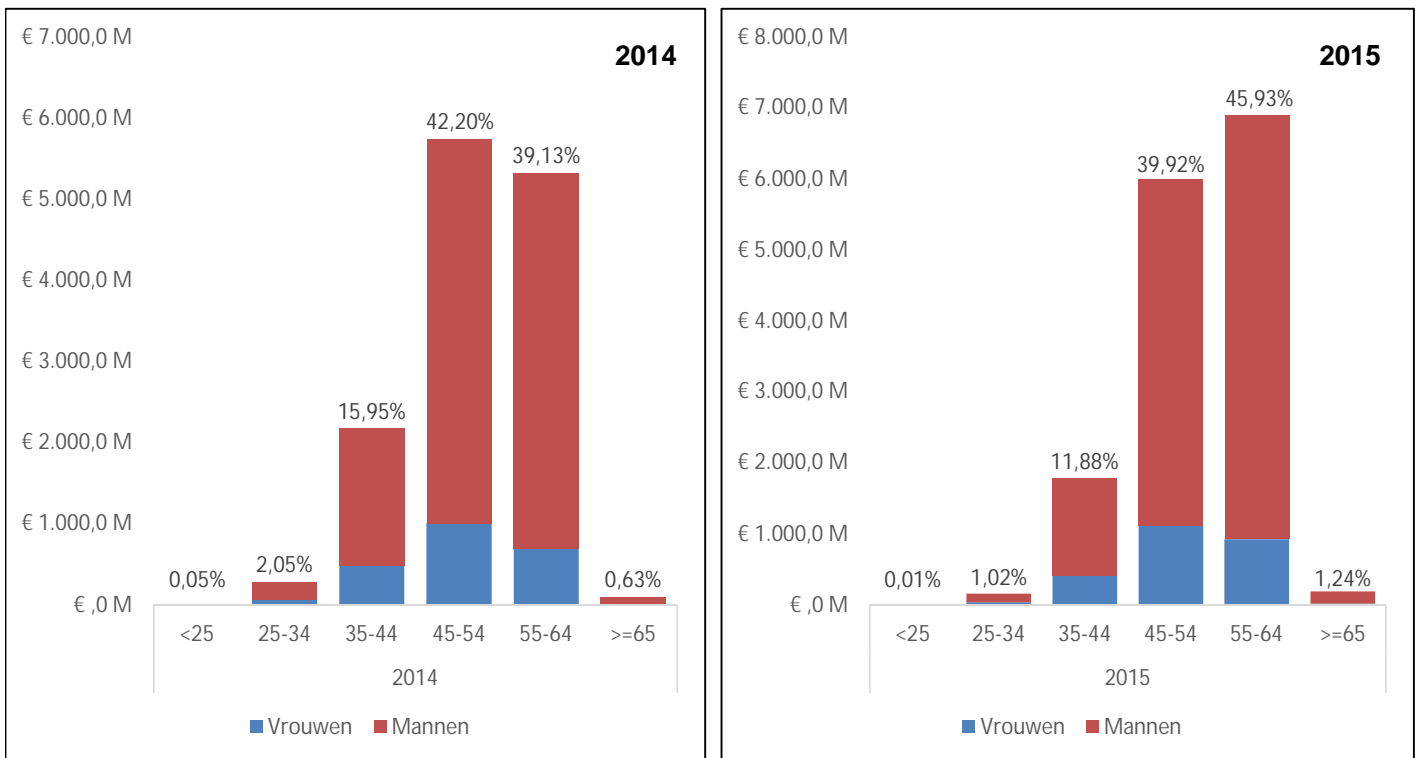
Tabel 15. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie

Leeftijdsgroep	2014	2015
< 25	€ 6.324	€ 2.180
25 - 34	€ 15.096	€ 9.697
35 - 44	€ 37.743	€ 32.076
45 - 54	€ 77.660	€ 75.016
55 - 64	€ 132.785	€ 134.623
>= 65	€ 142.001	€ 151.051
Algemeen gemiddelde	€ 71.002	€ 73.443

Grafiek 16a. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht (in mln euro; 2015)

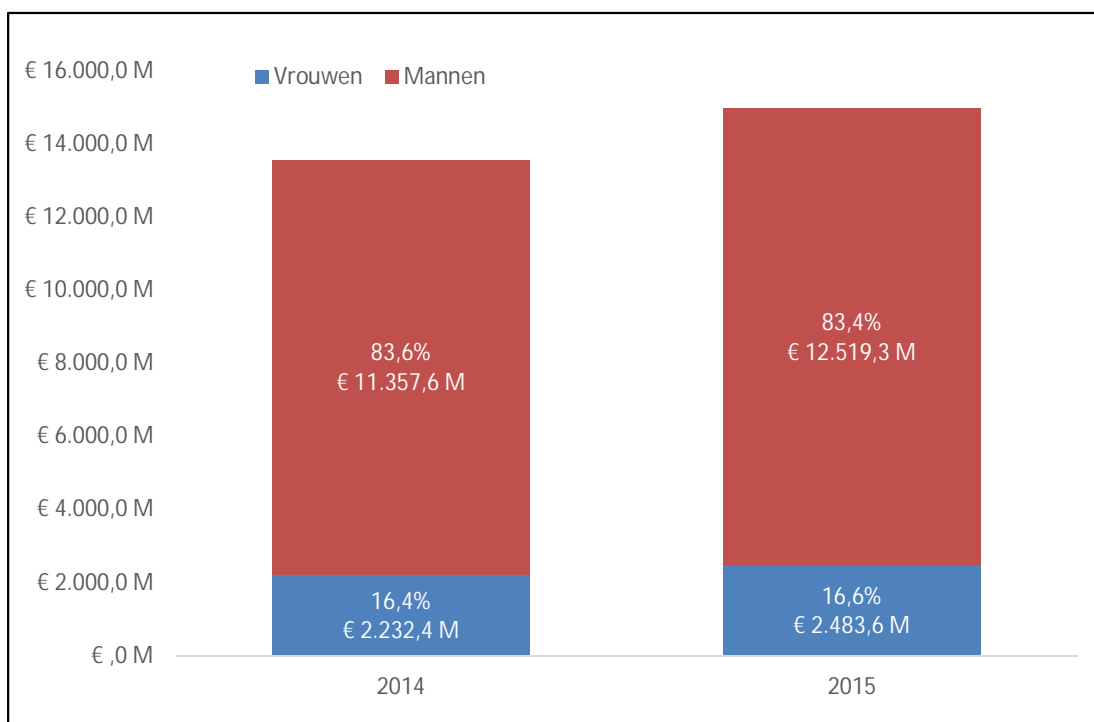
Grafiek 16b. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht (in mln euro)

Tabel 16. Verdeling van de totale reserve volgens leeftijd en geslacht (in mln euro)

Leeftijd	2014			2015		
	Vrouwen	Mannen	Totaal 2014	Vrouwen	Mannen	Totaal 2015
<25	€ 1,0 M	€ 5,6 M	€ 6,6 M	€ 0,2 M	€ 1,1 M	€ 1,3 M
25-34	€ 59,6 M	€ 218,8 M	€ 278,4 M	€ 32,6 M	€ 121,2 M	€ 153,8 M
35-44	€ 477,0 M	€ 1.690,4 M	€ 2.167,4 M	€ 405,0 M	€ 1.376,8 M	€ 1.781,8 M
45-54	€ 1.001,2 M	€ 4.733,5 M	€ 5.734,7 M	€ 1.109,1 M	€ 4.879,6 M	€ 5.988,8 M
55-64	€ 686,4 M	€ 4.631,3 M	€ 5.317,7 M	€ 921,0 M	€ 5.969,8 M	€ 6.890,8 M
>=65	€ 7,1 M	€ 78,0 M	€ 85,1 M	€ 15,7 M	€ 170,5 M	€ 186,2 M
Totaal	€ 2.232,4 M	€ 11.357,6 M	€ 13.590,0 M	€ 2.483,6 M	€ 12.519,2 M	€ 15.002,8 M

Grafiek 17. Verdeling van de totale reserve M/V (in € mln)

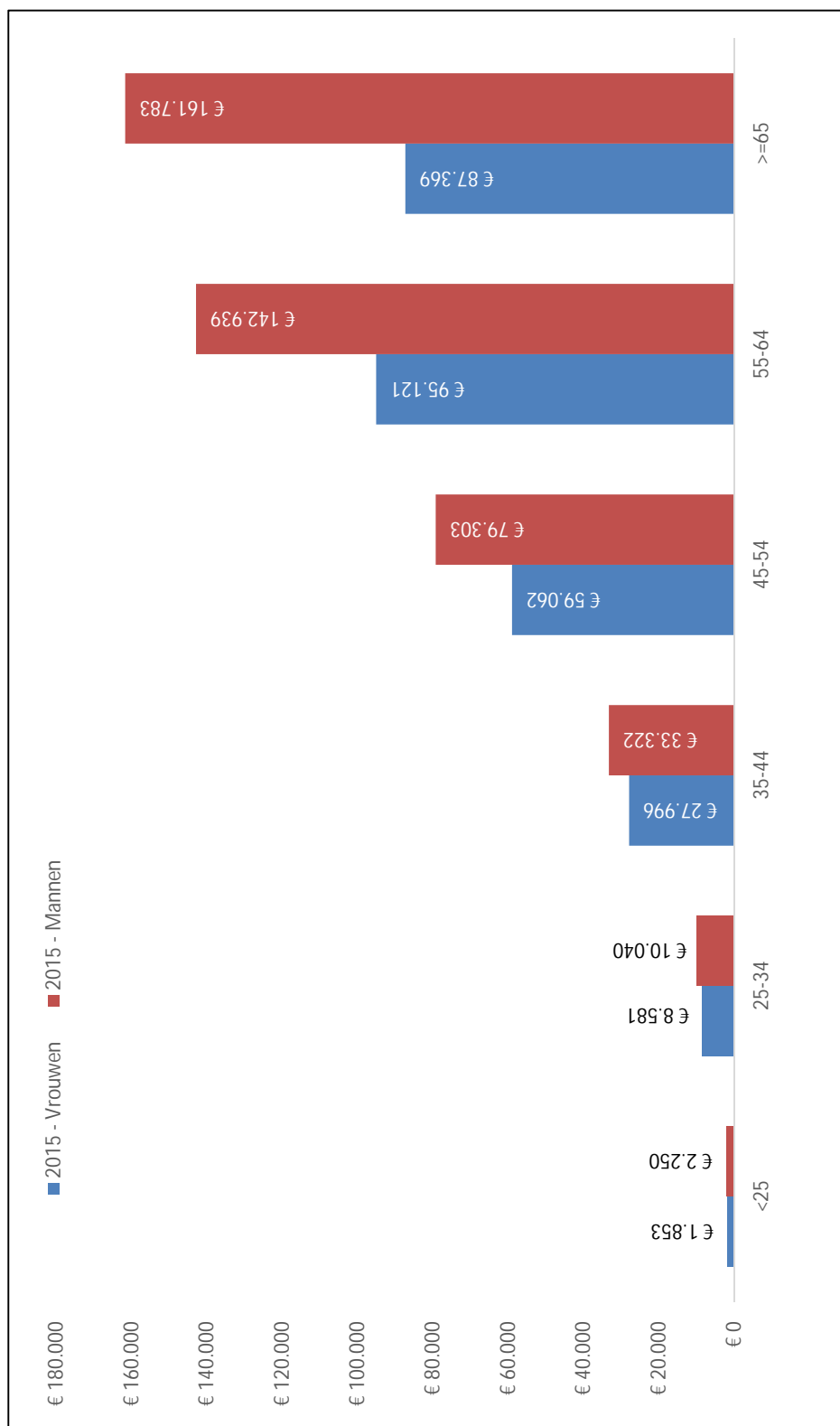

Tabel 17. Verdeling van de totale reserve M/V (in € mln)

Jaar	Vrouwen	Mannen	Totaal
2014	€ 2.232,4 M	€ 11.357,6 M	€ 13.590,0 M
2015	€ 2.483,6 M	€ 12.519,3 M	€ 15.002,9 M

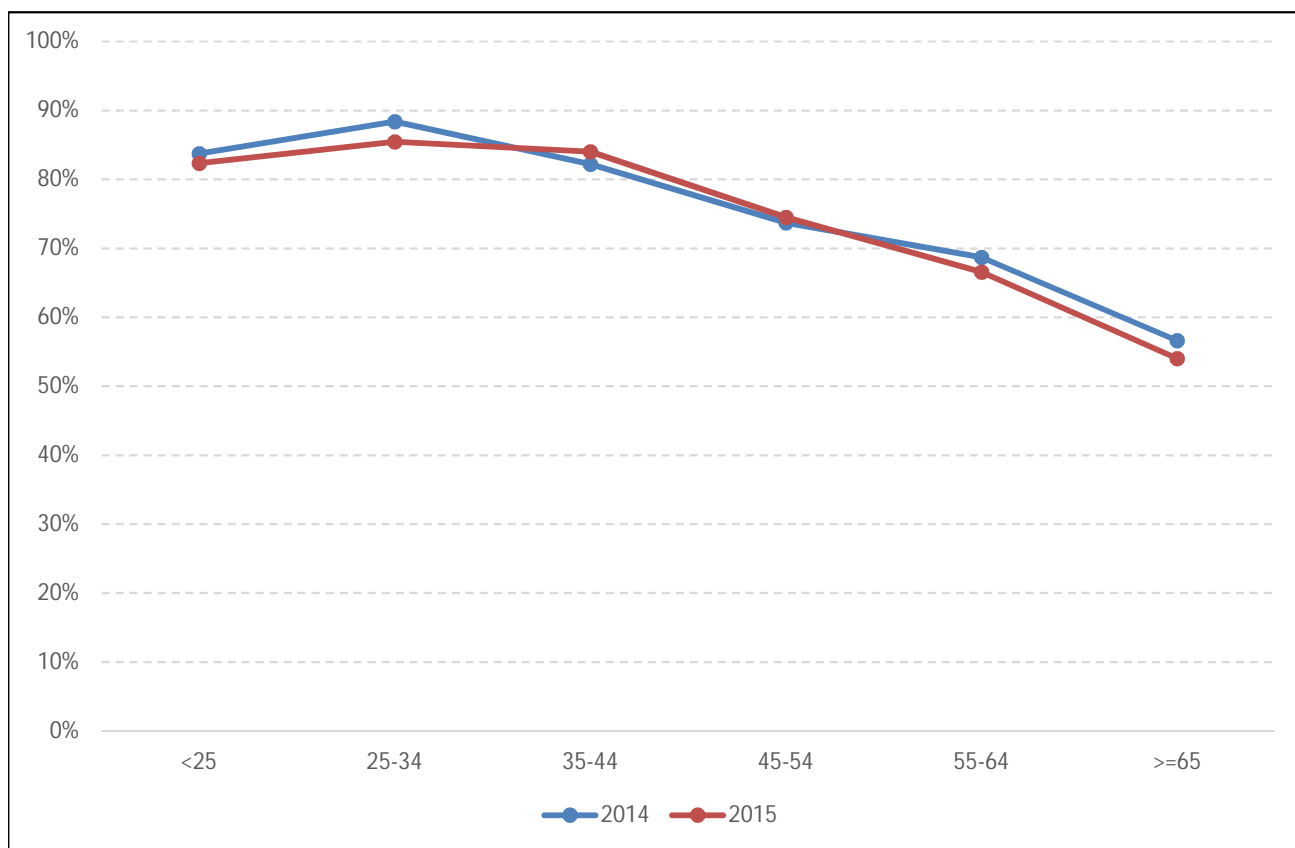
Grafiek 18. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht (2015)

Tabel 18. Gemiddelde reserve per leeftijdscategorie en per geslacht

Leeftijdscategorie	2014		2015	
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen
<25	€ 5.453	€ 6.512	€ 1.853	€ 2.250
25-34	€ 13.718	€ 15.521	€ 8.581	€ 10.040
35-44	€ 32.498	€ 39.544	€ 27.996	€ 33.322
45-54	€ 60.794	€ 82.496	€ 59.062	€ 79.303
55-64	€ 96.601	€ 140.598	€ 95.121	€ 142.939
>=65	€ 85.510	€ 151.087	€ 87.369	€ 161.783
Algemeen Gemiddelde	€ 52.075	€ 76.462	€ 53.045	€ 79.505

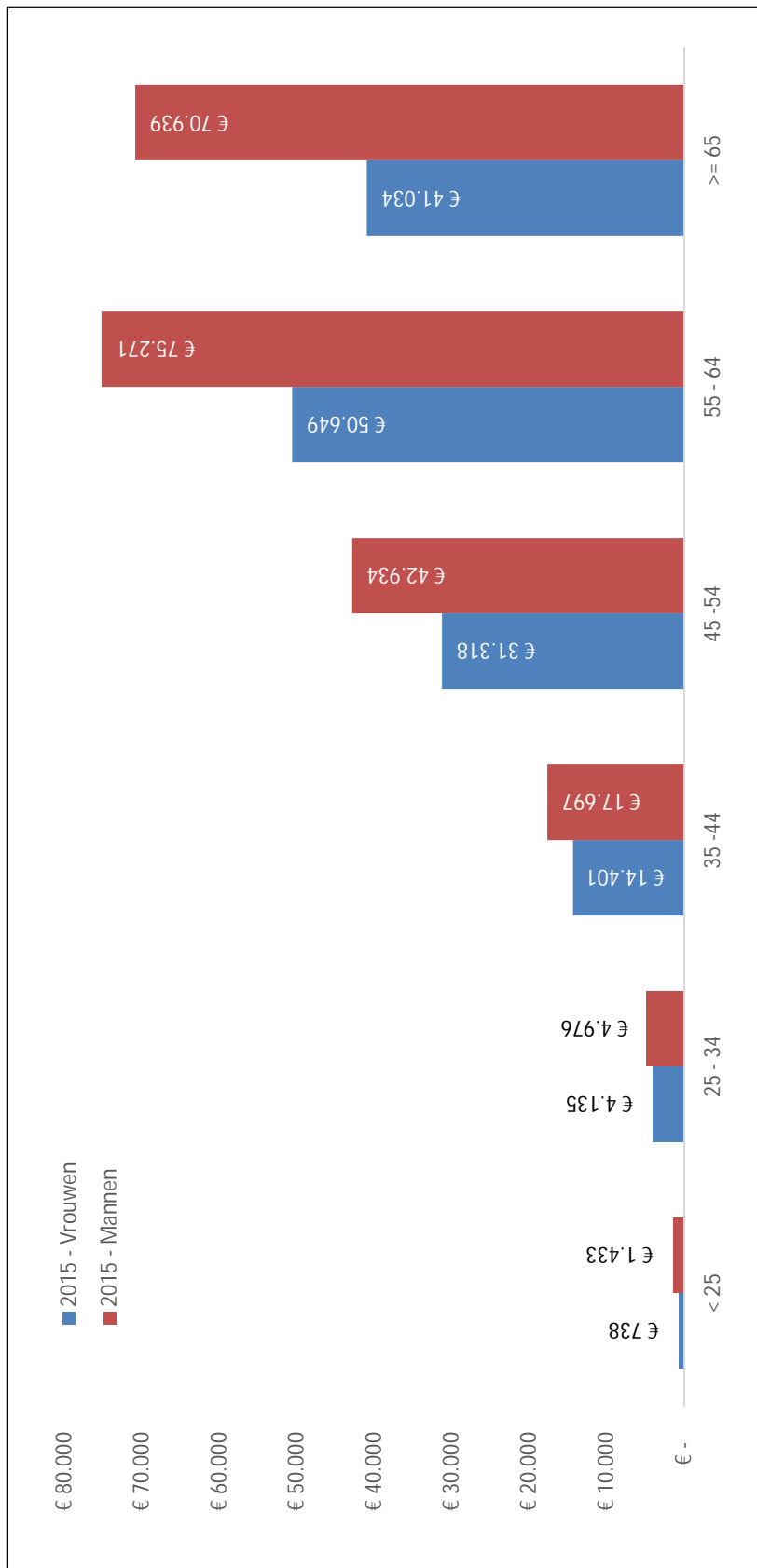
Grafiek 19. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

Tabel 19. Gemiddelde reserve van vrouwen, uitgedrukt in percentage tegenover de gemiddelde reserve van mannen in dezelfde leeftijdscategorie

Leeftijdscategorie	2014	2015
<25	84%	82%
25-34	88%	85%
35-44	82%	84%
45-54	74%	74%
55-64	69%	67%
>=65	57%	54%
Algemeen Gemiddelde	68%	67%

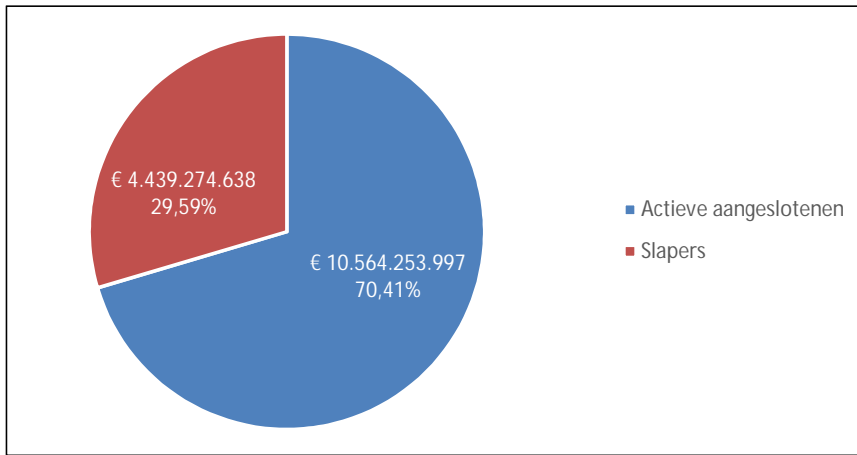
Grafiek 20. Mediaan pensioenreserve per leeftijdscategorie en per geslacht (2015)

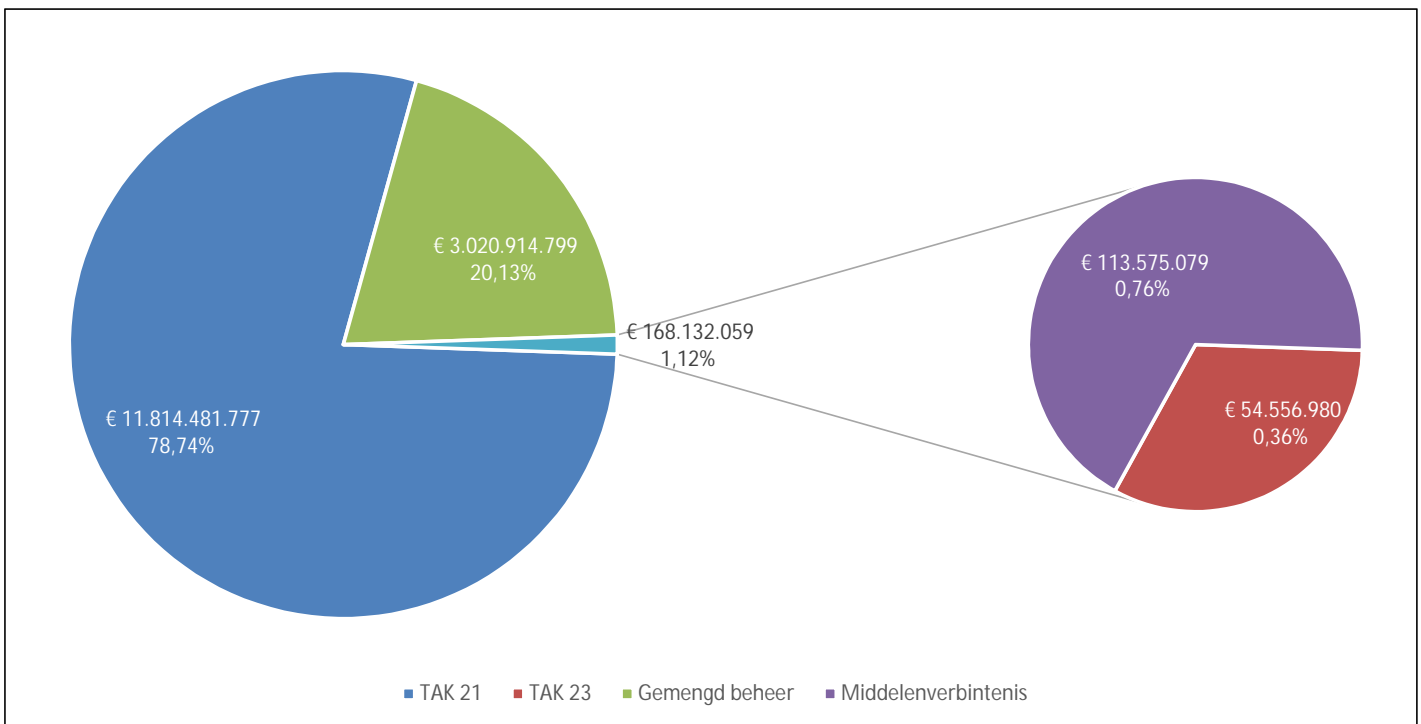
Tabel 20. Mediaan pensioenreserve per leeftijdscategorie en per geslacht

Leeftijdsgroep	2014		2015	
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen
< 25	€ 1.414	€ 1.476	€ 738	€ 1.433
25 - 34	€ 5.339	€ 6.350	€ 4.135	€ 4.976
35 - 44	€ 16.545	€ 21.013	€ 14.401	€ 17.697
45 - 54	€ 32.372	€ 46.031	€ 31.318	€ 42.934
55 - 64	€ 50.662	€ 74.928	€ 50.649	€ 75.271
>= 65	€ 43.326	€ 70.597	€ 41.034	€ 70.939

Grafiek 21a. Pensioenreserve in functie van het statuut (2015)

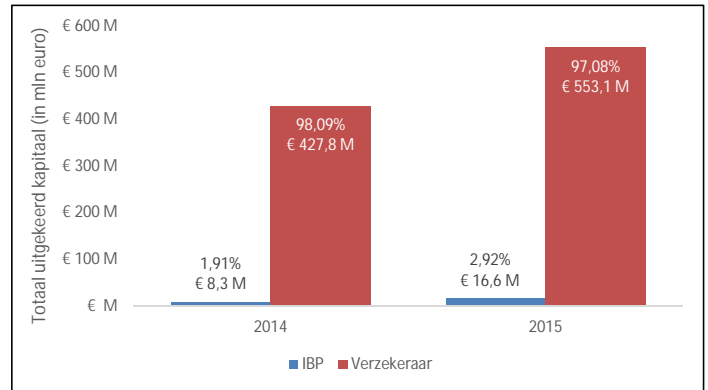
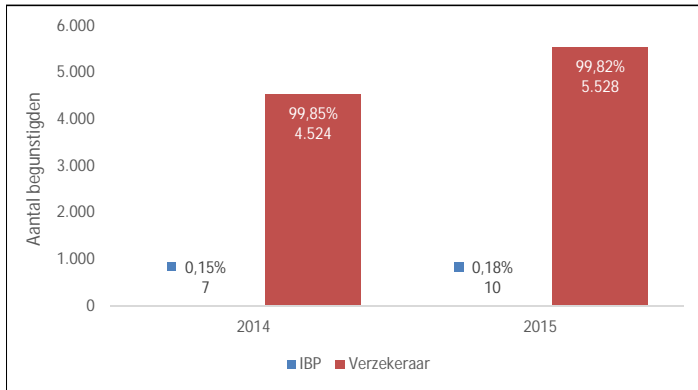
Grafiek 21b. Pensioenreserve in functie van het type beheer (2015)

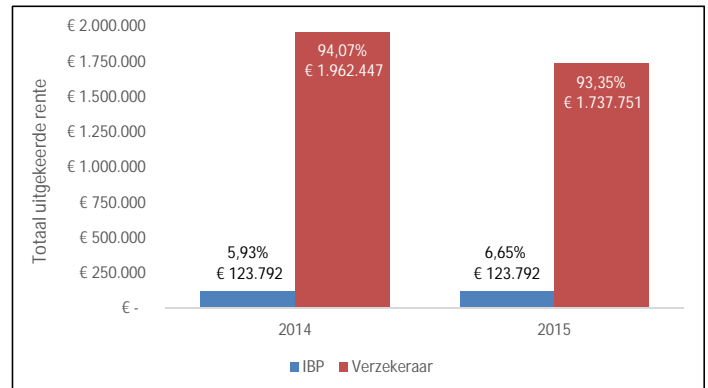
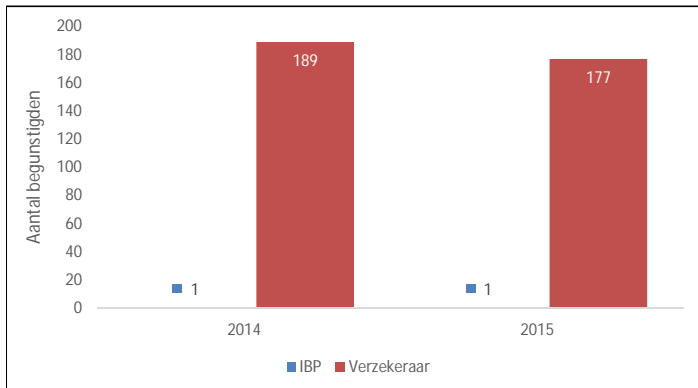
Tabel 21. Pensioenreserve in functie van het statuut en type beheer (2015)

Type beheer	Reserve - Actieve aangeslotenen	Reserve - Slapers	Reserve - TOTAAL
TAK 21	€ 8.357.603.878	€ 3.456.877.900	€ 11.814.481.777
TAK 23	€ 43.475.668	€ 11.081.312	€ 54.556.980
Gemengd beheer	€ 2.075.114.066	€ 945.800.732	€ 3.020.914.799
Middelverbintenis	€ 88.060.385	€ 25.514.694	€ 113.575.079
TOTAAL	€ 10.564.253.997	€ 4.439.274.638	€ 15.003.528.635

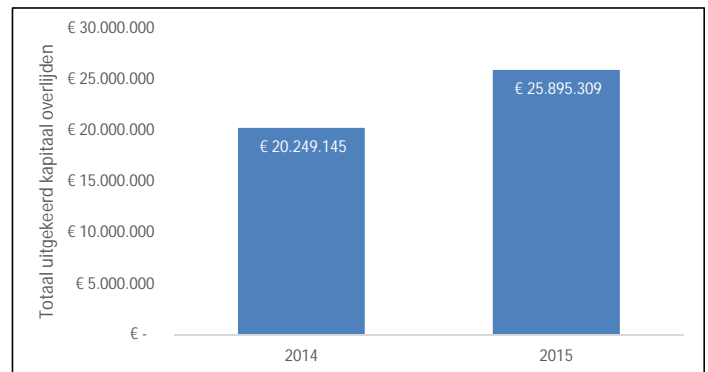
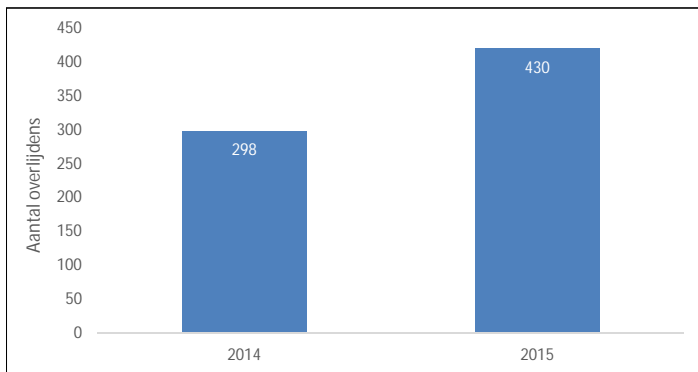
Grafiek 22a. Uitkeringen van een pensioenkapitaal

Grafiek 22b. Uitkeringen van een pensioenrente

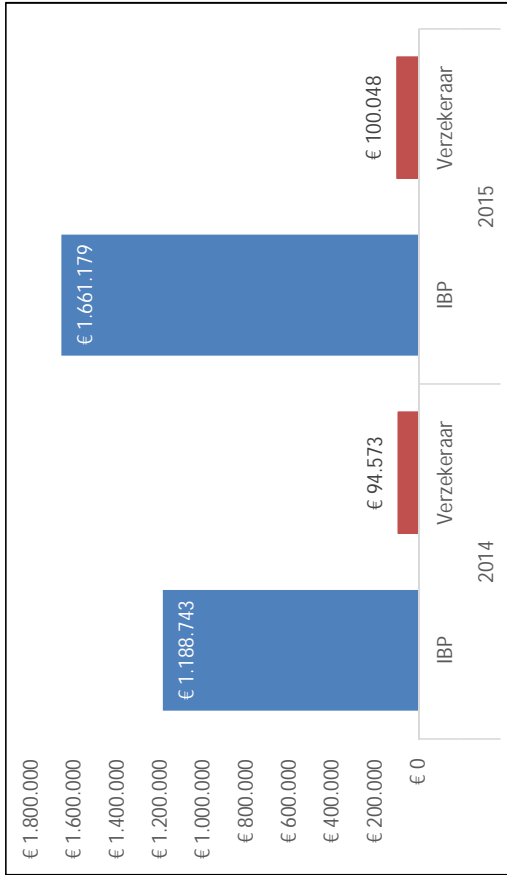
Grafiek 22c. Uitkeringen van een overlijdenskapitaal

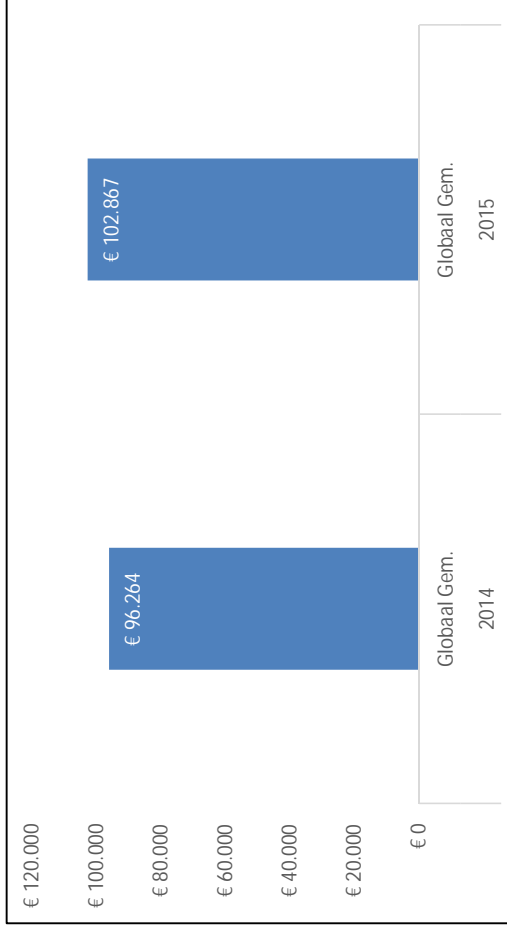
Tabel 22. Uitkeringen van kapitaal en rente

	2014			2015			2015 vs 2014
	IBP	Verzekeraar	Totaal	IBP	Verzekeraar	Totaal	wijziging in %
Kapitaal pensioen - aantal begunstigden	7	4.524	4.531	10	5.528	5.538	+22%
Kapitaal pensioen - totaal uitgekeerd bedrag (bruto)	€ 8.321.199	€ 427.849.600	€ 436.170.798	€ 16.611.788	€ 553.064.736	€ 569.676.523	+31%
Totaal aantal pensioenrentes	1	189	190	1	177	178	-6%
Pensioenrentes - totaal uitgekeerd bedrag (bruto)	€ 123.792	€ 1.962.447	€ 2.086.239	€ 123.792	€ 1.737.751	€ 1.861.543	-11%
Aantal overlijdens	0	298	298	0	430	430	+44%
Kapitaal overlijdens - totaal uitgekeerd bedrag (bruto)	€ 0	€ 20.249.145	€ 20.249.145	€ 0	€ 25.895.309	€ 25.895.309	+28%
Totaal aantal overlijdensrentes	1	0	1	1	0	1	-
Overlijdensrentes - totaal uitgekeerd bedrag (bruto)	€ 182.690	€ 0	€ 182.690	€ 182.690	€ 0	€ 182.690	-
Totaal uitgekeerd bedrag	€ 8.627.681	€ 450.061.191	€ 458.688.872	€ 16.918.270	€ 580.697.796	€ 597.616.066	

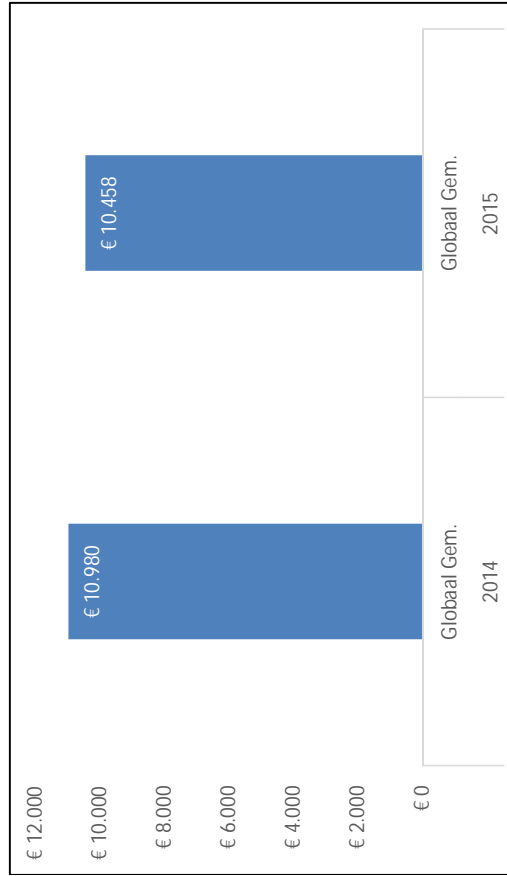
Grafiek 23a. Gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal IBP vs verzekeraar

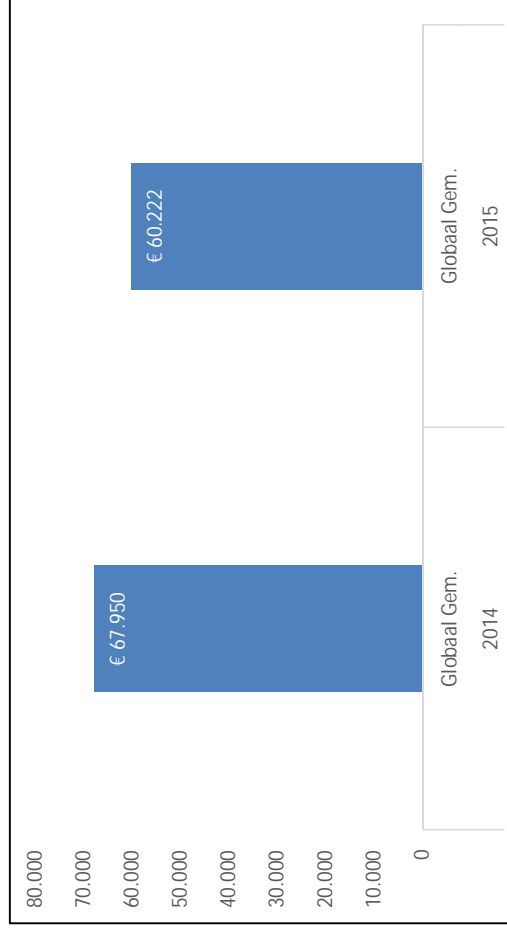
Grafiek 23b. Globaal gemiddeld uitgekeerd pensioenkapitaal

Grafiek 23c. Globaal gemiddeld uitgekeerde pensioenrente

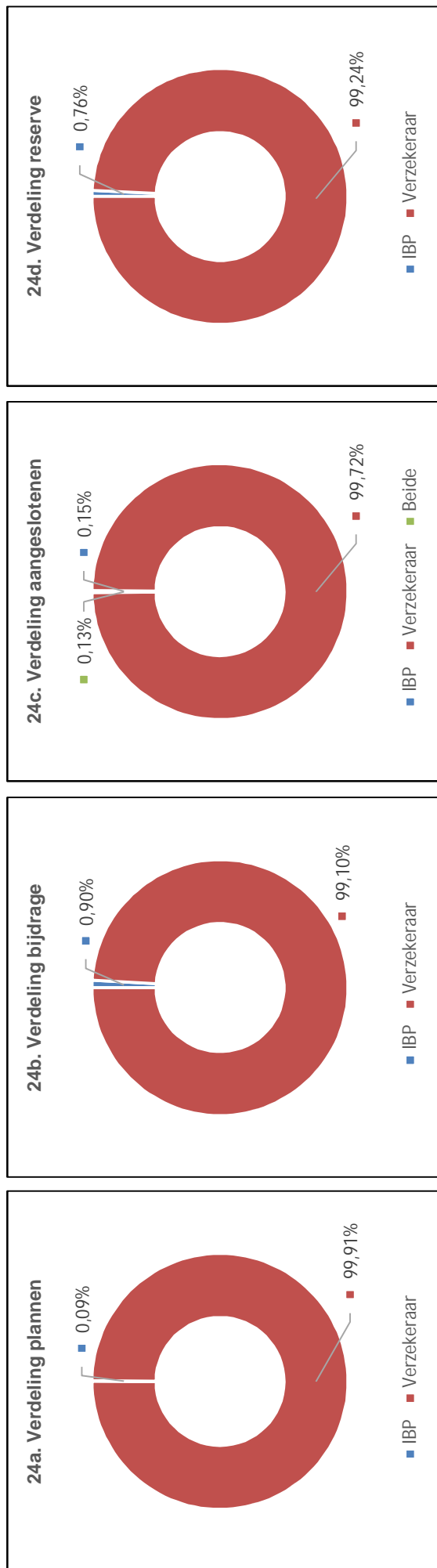
Grafiek 23d. Globaal gemiddeld uitgekeerd kapitaal overlijden

Tabel 23. Gemiddeld uitgekeerde kapitalen en rentes bij pensioen en overlijden

	2014		2015		2015 vs 2014 wijziging in %
	IBP	Verzekeraar	IBP	Verzekeraar	
Gemiddeld kapitaal pensioen	€ 1.188.743	€ 94.573	€ 1.661.179	€ 100.048	+6,9%
Gemiddelde rente pensioen	€ 10.980	€ 10.383	€ 123.792	€ 9.818	-4,8%
Gemiddeld kapitaal overlijden	-	€ 67.950	€ 67.950	€ 60.222	-11,4%
Gemiddelde rente overlijden	€ 182.690	-	€ 182.690	€ 182.690	-
	Globaal Gem.	Globaal Gem.	Globaal Gem.	Globaal Gem.	
	€ 10.980	€ 96.264	€ 102.867	€ 10.458	
	€ 123.792	€ 10.980	€ 60.222	€ 60.222	
	-	€ 67.950	€ 60.222	€ 182.690	
	€ 182.690	-	€ 182.690	€ 182.690	

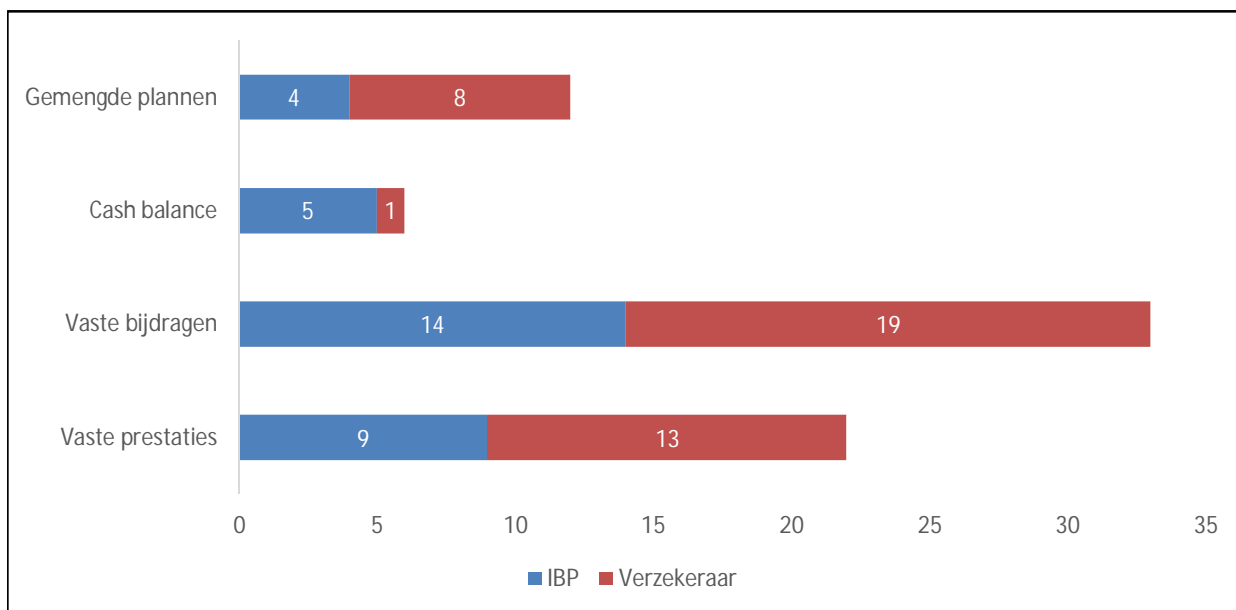
Grafiek 24: IBP vs verzekeraar (2015)

Tabel 24. IBP vs verzekeraar (2015)

Instelling	IBP		Verzekeraar		Beide	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Aandeel in aantal plannen	230	0,09%	266.607	99,91%	-	-
Aandeel in betaalde bijdrage	€ 13.097.309	0,90%	€ 1.436.091.149	99,10%	-	-
Aandeel in aantal aangeslotenen	306	0,15%	203.757	99,72%	256	0,13%
Aandeel in pensioenreserve	€ 113.575.079	0,76%	€ 14.889.953.556	99,24%	-	-

Grafiek 25. Aantal instellingen volgens aanbod plantypes (2015)

Tabel 25. Aantal instellingen volgens aanbod plantypes (2015)

	Aantal instellingen per plan:			
	Vaste prestaties	Vaste bijdragen	Cash balance	Gemengde plannen
IBP	9	14	5	4
Verzekeraar	13	19	1	8
Totaal	22	33	6	12

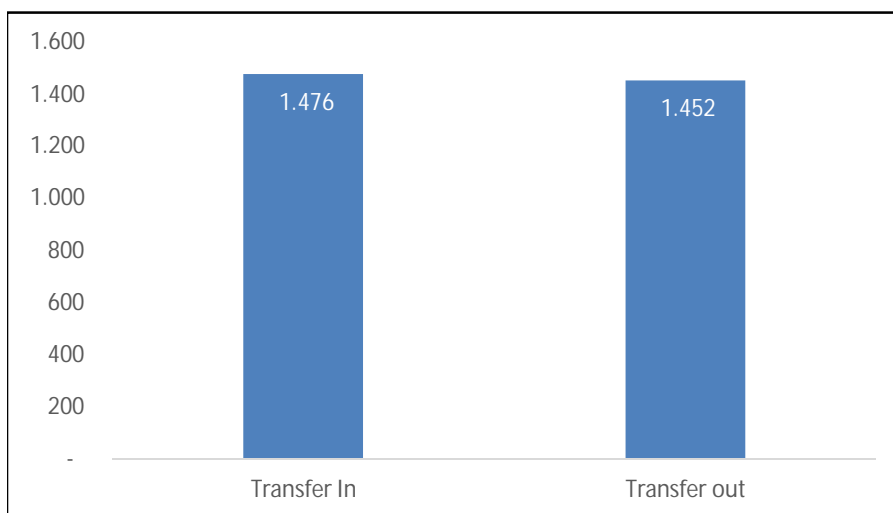
	Aantal instellingen met slechts 1 type plan:			
	Vaste prestaties	Vaste bijdragen	Cash balance	Gemengde plannen
IBP	6	12	1	3
Verzekeraar	-	6	1	-
Totaal	6	18	2	3

	Aantal instellingen met meerdere types plannen(*):			
	Vaste prestaties en vaste bijdragen	Vaste prestaties en cash balance	Vaste bijdragen en cash balance	Cash balance en gemengde plannen
IBP	1	2	1	1
Verzekeraar	5	-	-	-
Totaal	6	2	1	1

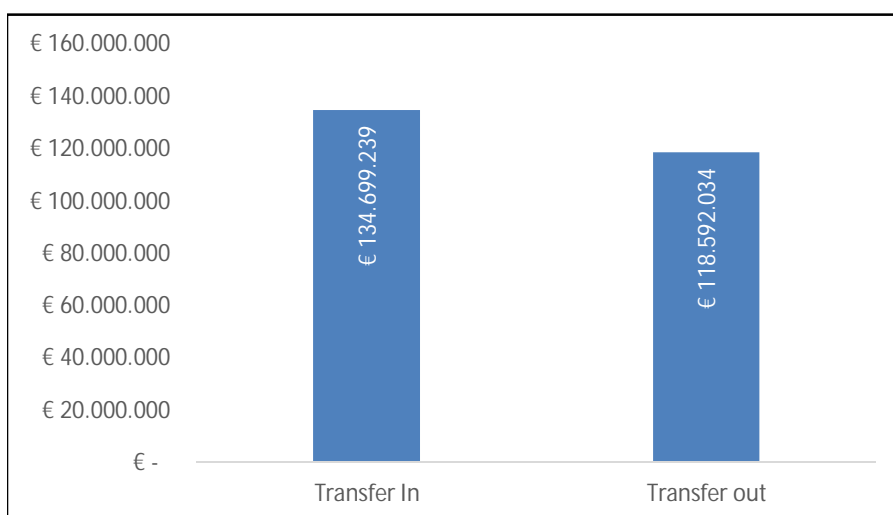
* 8 Verzekeraars bieden zowel DB-, DC- en gemengde plannen aan

Grafiek 26a. Aantal transfers (2015)

Grafiek 26b. Bedrag van de transfers (2015)

Tabel 26. Transfers (2015)

	Transfer In	Transfer out
Aantal	1.476	1.452
Bedrag	€ 134.699.239	€ 118.592.034
Gemiddeld bedrag van transfer	€ 91.260	€ 81.675